



Európai
Bizottság

[2015. TAVASZ ▶ 52. SZÁM]

panorama

inforegio

▶ Segítség a kohéziós politika teljesítéséhez

A munkacsoport fő célterületei:
a beruházási és a végrehajtási prioritások

▶ fi-compass

▶ Az ERFA fennállásának 40. évfordulója

▶ A Latin-Amerikával való regionális
politikai együttműködés támogatása

Regionális és
Várospolitikai



▶26

Címlap: Corina Crețu látogatása a Guadeloupe-i Mémorial ACTe létesítményben.

▶AZ OLVASÓKHOZ 3

Corina Crețu, a regionális politikáért felelős uniós biztos

KIEMELT TÉMA

▶MEGVALÓSÍTÁSI MUNKACSOPORT 4-6

▶ROMÁNIA A STRUKTURÁLIS ALAPPAL
KAPCSOLATOS SIKEREIT ÜNNEPLI 7

▶EURÓPAI BERUHÁZÁSI TERV 8-11

INTERJÚK

▶SZLOVÉNIA 12-13

Alenka Smerkolj a fejlesztésért, stratégiai projektekért és kohézióért felelős miniszter

▶NÉMETORSZÁG 14-15

Rainer Baake, a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium államtitkára

▶NORD-PAS DE CALAIS, FRANCIAORSZÁG 16-17

Daniel Percheron, a Regionális Tanács elnöke

▶ALSÓ-SZILÉZIA, LENGYELORSZÁG 18-19

Cezary Przybylski vajdasági vezető

▶AZ ERFA FENNÁLLÁSÁNAK
40. ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPLI 20-21

▶CORINA CREȚU ÁLLANDÓ LENDÜLETBEN 22-23

▶TÉRKÉPEK 24-25

Az Európa 2020 mutatója, 2012

Az Európa 2020 mutató változása, 2010–2012

▶UNIÓS TÁMOGATÁS A LEGKÜLSŐ
RÉGIÓKNAK 26-27

▶EURÓPA REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI
TAPASZTALATAINAK KITERJESZTÉSE
LATIN-AMERIKÁRA 28-31

▶ŐSZINTÉN A REGIONÁLIS POLITIKÁRÓL 32

▶ÉRTÉKELÉSI TERVEK 33

▶HÍREK RÖVIDEN 34-35

▶PROJEKTEK 36-39

Projekt példák Észtországból, Svédországból, Magyarországból és Szlovéniából

▶ESEMÉNYNAPTÁR 40



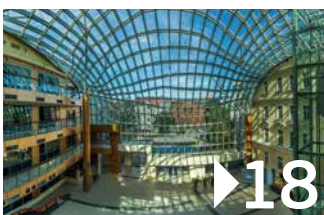
▶8



▶16



▶22



▶18



▶28

Címlap: © Európai Bizottság
2. oldal: Mémorial ACTe © aeroworx
3., 4–5., 7., 8., 20–21., 22–23., 34–35. oldal: © Európai Bizottság
10–11. oldal: © Európai Beruházási Bank
12. oldal: © Janez Kotar
13. oldal: © David Lotric
14. oldal: © BMWi
15. oldal: © Az Európai Parlament németországi hivatala
16. oldal: © D.Bokalo/Conseil Régional Nord-Pas de Calais
17. oldal: © François Lo Presti/Conseil Régional Nord-Pas de Calais
18–19. oldal: © Az alsó-sziléziai vajdaság vezetőjének hivatala
27. oldal: balra: Mémorial ACTe © aeroworx; jobbra: © Bruno Michaux-Vignes
29. oldal: © David Mangurian
30. oldal: Iguazú-vízesés © AEBR, 2012
31. oldal: © AEBR, 2015
32. oldal: © Európai Parlament/Pietro Naj-Oleari
36–37. oldal: © Enterprise Estonia, Obama's ID © Sander Retel
38. oldal: © Kalmar megyei területi tanács
39. oldal: © Mura – regionális fejlesztési ügynökség

Ez a magazin angol, francia és német nyelven újrahasznosított papírra nyomtatva jelenik meg. Elektronikus változata 22 nyelven az alábbi címen érhető el:
http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/information/publications/panorama-magazine/

A jelen szám tartalmát 2015 márciusában véglegesítettük.

JOGI KÖZLEMÉNY

Sem az Európai Bizottság, sem a nevében eljáró személyek nem tehetők felelőssé a jelen kiadványban szereplő információk felhasználásáért, illetve a gondos előkészítés és ellenőrzés ellenére esetleg előforduló hibáikért. A jelen kiadvány nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság nézeteit és álláspontját.

A szám tartalmát 2014 februárjában véglegesítettük.

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2015

A forrás feltüntetése esetén a sokszorosítás megengedett.

A harmadik féltől származó, szerzői joggal védett tartalmak használatára/sokszorosítására a szerzői jog tulajdonosától (tulajdonosaitól) kell engedélyt kérni.



▶ AZ OLVASÓKHOZ

Corina Crețu
A regionális politikáért
felelős uniós biztos

Mozgalmas és izgalmas első néhány hónapot tudhatok magam mögött regionális politikáért felelős biztosként. Az európai érdekelt felekkel és partnerekkel való találkozásaim során meg szerettem volna győződni arról, hogy a megreformált politika irányítása és megvalósítása megfelelően zajlik, és az emberek megtapasztalják ennek előnyeit. Utazásom során számos régióba ellátogattam, így eljutottam Guadeloupe-ba, az EU egyik legkülső régiójába is, hogy első kézből tájékozódhassak az ottani helyzetről és problémákról, egyúttal személyes kapcsolatot építsek ki a régió fontos szereplőivel.

Az alapok felhasználásának és irányításának javítása

Nyilvánvaló, hogy szilárd és hatékony helyi és nemzeti közigazgatási rendszer szükséges az EU által támogatott beruházások megvalósításához és irányításához. Mindennek hiánya veszélyezteti a kohéziós politika alapjainak valódi értékét. Éppen ezért hivatalba lépésem óta kiemelt területként kezeltem ezt a kérdést a munkámat segítő csapattal együtt. A hatékonyabb végrehajtást ösztönző munkacsoport sikeres megalakulása számos országnak nyújt segítséget az ESB-alapokból származó támogatás hatékonyabb felhasználásához. A konkrét területi igényeknek megfelelően kialakított akciócsoportok pedig mindent megtesznek azért, hogy a 2007–2013 közötti programozási időszakból fennmaradt alapok támogatását a megfelelő programokra és projektekre fordítsák.

A 2014–2020 közötti időszak programjainak megvalósítása érdekében bizonyos országok adminisztratív kapacitásának bővítése szintén fontos. Ennek része az intézményfejlesztés, a készségek megosztása és a technikai segítségnyújtás, amihez 4,8 milliárd eurónyi forrás áll rendelkezésre. Célunk, hogy megismertessük a követendő gyakorlati modelleket, és segítsünk, ahol tudunk, hogy a közösen elfogadott tervek a stratégiai tervezés és a beruházások irányításához szükséges elégséges kapacitások révén konkrét projektekben köszönjenek vissza.

Az ESB-alapok és a *fi-compass*

A Jean-Claude Juncker által vezetett új Bizottság legfontosabb prioritása, hogy legalább 315 milliárd eurónyi további beruházási alapot mozgósítson Európa számára. Az új

Európai Stratégiai Beruházási Alap által indított beruházási offenzívát tökéletesen kiegészíti a politikánk és az európai strukturális és beruházási alapok.

Az említett terv fő eleme, hogy radikálisan növelje a pénzügyi eszközök felhasználását, és hogy lehetőség szerint a támogatásokat kölcsönök váltsák fel. Mindez javíthatja a beruházások szintjét, és ösztönzőleg hathat a reálgazdaságra. Büszke vagyok a januárban elindított *fi-compass* elnevezésű új támogatási programunkra, amely támogatást és tanácsadói szolgáltatásokat nyújt az irányító hatóságoknak és más érdekelteknek ahhoz, hogyan célszerű felhasználni a pénzügyi eszközöket. A Bizottság és az Európai Beruházási Bank partnersége nyomán létrehozott *fi-compass* hálózat gyakorlati szakértelemmel és oktatóeszközökkel, köztük útmutatókkal, rövid ismertetőkkel, e-tanulási modulokkal, személyes képzési szemináriumokkal és hálózatépítési rendezvényekkel segíti az érdekelteket.

Operatív programok

A tagállami operatív programokkal kapcsolatos megállapodások véglegesítését illetően is jelentős előrelépéseket értünk el. A 2014–2020 közötti költségvetési időszakra vonatkozóan ez idáig 260-nál is több kohéziós politikai program jóváhagyására került sor több mint 256 milliárd euró értékben. A folyamat végére mintegy 390, összesen 351 milliárd eurót meghaladó költségvetésű program jóváhagyására fog sor kerülni. Ezek legfőbb uniós beruházási eszközei az EU kohéziós politikai finanszírozásból származó források lesznek.

A programok jelentős stratégiai jelleggel bírnak, és az eddigi programoknál sokkal eredményorientáltabbak. Az európai polgárokat leginkább sújtó problémákra igyekeznek megoldást találni: a szegénységre, a munkanélküliségre, az energiafüggőségre és az éghajlatváltozásra, egyúttal az innováció és a versenyképesebb gazdaság megteremtése iránti igényre. A legfontosabb azonban, hogy kézzelfogható előnyökkel fognak járni az európai polgárok mindennapi életét illetően.

▶ ÚJ FOKOZATBA KAPCSOL A MEGVALÓSÍTÁSI MUNKACSOPORT, ÚJ LENDÜLETBEN A TOVÁBBFEJLESZTETT BERUHÁZÁSI KEZDEMÉNYEZÉSEK

Szilárd és hatékony közigazgatási rendszerek nélkül nem garantálható a kohéziós politika részeként megvalósítandó tagállami és regionális programok sikeressége. Ezért az adminisztratív kapacitás megerősítése és a hatékonyabb beruházás és irányítás kérdése óriási jelentőséggel bír napjainkban az EU 2014–2020 közötti kohéziós politikáját illetően. Az Európai Bizottság ezt intézkedési prioritásként azonosította az újonnan elindított programok terén, és mert a 2007–2013 közötti programozási időszak projektjei és programjai már lezárultak. **Corina Crețu** az olvasóknak szóló köszöntőjében elmondta, hogy az ilyen támogatások felhasználásának elmulasztása, valamint a megfelelő beruházási célokra való felhasználásának és megfelelő irányításának hiánya azt eredményezi, hogy a polgárok nem élvezhetik az EU kohéziós politikája által nyújtott előnyöket.

Amikor **Corina Crețu** biztos 2014 novemberében hivatalba lépett, egyik első intézkedése arra irányult, hogy segítsen a tagállamoknak és a régióknak hatékonyabban felhasználni a kohéziós politikán keresztül érkező támogatásokat. A hatékonyabb végrehajtást ösztönző munkacsoport létrehozását olyan eszköznek tekintették, amely tényleges segítséget nyújthat a rendelkezésre álló támogatásnak a korábbinál hatékonyabb módon való felhasználásához több olyan ország esetében is, amelyekben nagy szükség van beruházásokra. Az, hogy a kedvezményezettek több esetben képtelenek felhasználni a forrásokat, közvetlenül a nem megfelelő adminisztratív kapacitással függ össze.

A kohéziós politikából származó források beruházásának és irányításának javítását ösztönző átfogóbb kezdeményezés lényegében egy négyirányú megközelítésből áll:

- ▶ A munkacsoport a konkrét területi igényeknek megfelelően kialakított akciócsoportok révén elsődlegesen a **2007–2013 közötti időszakból fennmaradó beruházási támogatások elköltésére** fog összpontosítani, illetve arra, hogy



mindezek a megfelelő programokra és projektekre irányuljanak.

- ▶ A 2014–2020 közötti programozási időszakban 4,8 milliárd euró fog a tagállamok rendelkezésére állni, hogy a munkacsoporton keresztüli tapasztalatszerzésre építve és többféle intézkedéseken, így például az intézményfejlesztésen, képzéseken, tapasztalatcserén, szakértői cse-reprogramokon és technikai segítségnyújtáson keresztül bővítsék az említett időszak programjainak megvalósításához szükséges kapacitásukat.
- ▶ A Bizottság mindeközben egy intézkedéssorozat részeként arra próbál választ találni, hogy **azok a lassan fejlődő régiók**, amelyek jelentős beruházási forráshoz jutottak a kohéziós politikán keresztül, miért vannak még mindig lemaradva.
- ▶ A Bizottság független szakértői csoportot hozott létre, **hogy értékeljék az uniós alapok felhasználásának egyszerűsítésére szolgáló tagállami törekvéseket**. Az értékelést a javasolt fejlesztésekre irányuló ajánlások fogják követni.

A hatékonyabb végrehajtást ösztönző munkacsoport feladata, hogy segítse a kevésbé hatékony országok tervezési és beruházási kapacitásainak javítását. Egyrésztől hatékonyan kell felhasználniuk a forrásokat azokkal a projektekkel kapcsolatban, amelyekhez a támogatást a 2007–2013 programozási időszakban kiosztották, másrésztől gondoskodniuk kell arról, hogy a még mindig rendelkezésre álló forrásokat a megfelelő típusú projektekhez irányítsák (át). Mindezeknek azonban az új, 2014–2020 közötti programokra nézve is fontos következményei lesznek.

A források felhasználása

A munkacsoport elsősorban azokra az országokra fordít kiemelt figyelmet, amelyek esetében a források felhasználásának aránya jelentősen elmarad az EU átlagától, azaz 60% alatt van. A munkacsoport megalakulásakor az uniós átlag 72% körül volt. A jelenlegi helyzet a „kötelezettségvállalás visszavonásával” járhat, ami a 2007–2013 közötti



▶ Corina Crețu március 24-én Brüsszelben elindítja a TAIEX REGIO PEER 2 PEER rendszert. A platform segítségével a hatóságok tapasztalatot cserélhetnek egymással, Európa-szerte megoszthatják a bevált gyakorlatokat, egyúttal tovább javíthatják az EU támogatásainak felhasználását és irányítását.

időszakra a tagállamoknak nyújtott források végleges elvesztését idézi elő.

A nyolc érintett ország: a Cseh Köztársaság, Szlovákia, Horvátország, Szlovénia, Románia, Bulgária, Olaszország és Magyarország. A munkacsoport első intézkedése az adatgyűjtés mellett az volt, hogy országokra lebontva elemezze a helyzetet. Egyes országokban problémák és késések tapasztalhatók a főbb infrastrukturális projektek megvalósítását illetően, különösen a környezetvédelem és a közlekedés terén. Más országokban az adminisztratív kapacitások általános hibái, valamint a strukturális és kormányzási jellegű problémák okoznak nehézségeket. Jellegük miatt azonban az utóbbiakra megoldást jelentő intézkedések hosszabb távúak, és előfordulhat, hogy rövid távon nem járnak látható eredményekkel.

A munkacsoport feladata, hogy cselekvési terveket dolgozzon ki minden érintett tagállamnak, illetve felülvizsgálja a már meglévő terveket. Ez a folyamat elősegíti a tapasztalatcserét és a bevált gyakorlatok elterjedését a résztvevők között. Ez a fajta hozzáállás fontos eleme a Bizottság szemléletének. A cél az, hogy megszügyenítés helyett ösztönözze a bevált gyakorlati modelleket, és segítséget nyújtson a tagállamoknak. A cselekvési tervek közül néhány véglegesítésére már sor került, amelyeket Corina Crețu biztos is jóváhagyott. A várakozások szerint 2015. április végéig valamennyi cselekvési terv elindul a megvalósítás útján.

Technikai segítségnyújtás

A munkacsoport munkáját többféleképpen – szorosan kapcsolódó intézkedések, illetve kezdeményezések révén – is segítik. További segítséget jelenthet a pénzügyi konstrukciók szélesebb körben történő felhasználása, ami nagyobb rugalmasságot adhat a megvalósításhoz.

Az adminisztratív kapacitások bővítése terén végzett intézkedések száma szintén fokozható. Mindez különösen a 2014 és 2020 közötti időszakban történő végrehajtás javítása céljából fontos. A tagállamokat arra ösztönzik, hogy hatékonyabban és célorientáltabb módon használják fel a technikai segítségnyújtásra használható költségvetésüket, hogy a programok és projektek megfelelőbb irányítása érdekében megszilárdítsák adminisztratív kapacitásukat.

A Bizottság a saját technikai segítségnyújtási keretét is felhasználja arra, hogy olyan kezdeményezéseket dolgozzon ki, amelyek célja, hogy segítsék a tagállamokat a kapacitásbővítési törekvéseik elérésében. A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság adminisztratívkapacitás-bővítéssel foglalkozó kompetenciaközpontja például képzéssorozatot szervezett a tagállamok szakértői számára a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó új szabályozási követelmények és a csalások megelőzése terén (lásd a *Panorama magazin 51. számát*). A Bizottság jelenleg egy másik kapacitásbővítési kezdeményezésen is dolgozik. A TAIEX-REGIO PEER 2 PEER elnevezésű információcseré-rendszer elősegíti az alapok kezelésével foglalkozó tagállami tisztviselők közötti tapasztalatcserét. Szintén különleges kezdeményezések a Transparency

Internationalal közösen elindított integritási megállapodások, amelyek célja, hogy előmozdítsák a helyes kormányzási gyakorlatok alkalmazását az EU által társfinanszírozott projektek esetében.

Testreszabott megközelítések

Az átlátható közbeszerzési gyakorlatok biztosításától kezdve a különböző tagállamok szakemberei közötti tapasztalatcsere előmozdításáig a különféle megközelítések az Európai Bizottság koherens, ám testreszabott megközelítésének részei, amelyek célja, hogy gondoskodjanak a fellendüléshez szükséges beruházásokról és azok megvalósításáról a polgárok számára.

Már ez idáig is jelentős előrelépések történtek valamennyi érintett tagállamban a késések megoldása és az uniós alapok zökkenőmentes és hatékony felhasználása előtt álló akadályok felszámolása terén. Ilyen előrelépések a bizottsági szolgálatokkal együttműködve végrehajtott kezdeményezések a nemzeti és regionális cselekvési tervek kialakítása révén, amelyek célja a szorosabb ellenőrzés és a késések visszaszorítása. A kezdeményezések hatóköre Románia és Olaszország esetében különösen széles, és jelentős eredményekkel jár elsősorban a pénzügyi végrehajtás arányának növelése és a projektek helyszíni fizikai megvalósításának fellendítése révén. A gondos újraprogramozás szinte minden érintett tagállamban lehetővé tette, hogy a beruházásokat azokra a területekre fókuszálják, amelyeken a leghatékonyabban fejtik ki hatásukat, különösen a környezetvédelem (hulladékgazdálkodás és vízügy) és a közlekedés (elsősorban a vasúti közlekedés) prioritási területein.

A fokozatos átállás lehetőségét azért vezették be, hogy átmenetet biztosítson a két programozási időszak közötti megvalósítás terén. Ez a lehetőség még inkább meg fogja könnyíteni azoknak a tagállamoknak a helyzetét, amelyek nehézségekkel küzdenek a végrehajtást illetően. A munkacsoport segíteni fog abban, hogy a tagállamok pontosan hogyan alkalmazzák ezt a gyakorlatot.

Az említett újraprogramozási törekvések mintegy 10 milliárd eurós megtakarítást jelentettek a kötelezettségvállalás visszavonásával veszélyeztetett források tekintetében 2013, illetve 2014 során.

Közép- és hosszú távon úgy biztosítható, hogy az uniós beruházások előnyökkel járjanak a polgárok számára, ha az országok elkötelezik magukat az adminisztratív kapacitások bővítését és a közigazgatási rendszerük modernizálását ösztönző intézkedések mellett. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok révén és gyakorlati támogatással is segíteni fogja a tagállamok munkáját, de a strukturális reformok végrehajtása melletti politikai elkötelezettségen kívül bizonyos esetekben megköveteli majd azt is, hogy változtassanak a beruházási kultúrájukon.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/



► A strukturális alapokhoz kapcsolódó gálaünnepséget az Európai Bizottság romániai képviselete és a strukturális tanácsadó csoport szervezte.

► ROMÁNIA A STRUKTURÁLIS ALAPPAL KAPCSOLATOS SIKEREIT ÜNNEPLI

Az EU strukturális alapjainak forrásaiból 2007–2013 között finanszírozott romániai projektek közül mintegy 30 kapott díjat egy bukaresti gálaünnepség keretében.

A strukturális alapokhoz kapcsolódó romániai gálaünnepséget 2014 decemberében rendezték meg. Az ünnepségen azokat a résztvevőket díjazták és ismerték el, akik sikeres romániai projekteket indítottak el és valósítottak meg a strukturális alapok segítségével.

A díjakat **Jyrki Katainen**, az Európai Bizottság foglalkoztatásért, gazdasági növekedésért, beruházásokért és versenyképességért felelős alelnöke és **Corina Crețu**, a regionális politikáért felelős uniós biztos adta át.

A gálaünnepség a „Restart the engine with regional development through Structural Funds” (A regionális fejlesztés fellendítése a strukturális alapok segítségével) jelmondat keretében szervezett 2014. évi regionális konferenciasorozat hét rendezvényének záróeseménye volt. A romániai uniós képviselet által szervezett rendezvénysorozat célja az volt, hogy előtérbe helyezze a strukturális alapok sikeres projektjeit és az alapok felhasználásával kapcsolatos tapasztalatokat. Mindezzel hozzájárult az európai alapok

felhasználásával kapcsolatos helyes gyakorlatok és munka népszerűsítéséhez.

A pályázati kiírásokra a következő 10 kategóriában több mint száz pályamű érkezett: oktatás, társadalmi befogadás, felhasználóbarát közigazgatás, sikeres közigazgatási kezdeményezések, turizmus, innovatív technológiák, fenntartható fejlesztés, vidéki vagy városi infrastruktúra, mezőgazdaság és halászat, alternatív forrásokból finanszírozott projektek.

A folyamatban lévő 2014–2020 közötti finanszírozási időszakban megrendezett gála időzítése tökéletes volt, mivel a sikeres projektek magas szintű díjazása „láncreakciót” indíthat el, és azzal járhat, hogy a jövőben jobb minőségű projektek valósuljanak meg az európai forrásokból. A modell a többi tagállamban is megfelelő lehet a bevált gyakorlatok népszerűsítésére.

► **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
www.fonduri-structurale.ro
www.proiecte-structurale.ro

▶ EURÓPAI BERUHÁZÁSI TERV ÉS AZ ESB-ALAPOK

Az Európai Bizottság kiemelt területként mutatta be 2014 végén az európai beruházási tervet⁽¹⁾. A terv célja, hogy további beruházásokkal stimulálja az európai gazdaságot a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében. Az új beruházások előtti út megnyitásához legalább 315 milliárd eurónyi további támogatásra és a közpénzek strukturális felhasználási módjának módosítására is szükség van.

A további kockázati finanszírozást az első pillér, az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) biztosítja. A második pillér a beruházás megvalósítását jelenti a reálgazdaságban – megfelelőbb technikai segítségnyújtás révén. Mindezt számos, a beruházásokat akadályozó tényezőket eloszlató intézkedéssorozattal kell kiegészíteni, hogy valóban egységes piac (a harmadik pillér) jöjjön létre.

A cél az, hogy az ESBA forrásai kiegészítsék az európai strukturális és beruházási alapok (ESB-alapok) forrásait. A beruházási források az egyes projektek szintjén kombinálhatók, azaz egy részük az ESB-alapokból, más részük az ESBA-ból finanszírozható. Az alapok kombinálására vonatkozóan a Bizottság irányítási intézkedéseket fog bevezetni.

Mi a szerepük az ESB-alapoknak az európai beruházási tervben?

A 2014–2020 közötti időszakban körülbelül 450 milliárd eurónyi támogatás válik elérhetővé az ESB-alapok forrásaiból a tagállamok és régiók számára. A kombinált kohéziós, vidékfejlesztési és halászati politikák az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre fordított uniós beruházások legjelentősebb területei.

Az ESB-alapokból finanszírozott programok jelentős mértékben hozzájárulnak a beruházási terv célkitűzéseinek teljesítéséhez. A terv kiegészítő eleme a tagállamok azon kötelezettségvállalása, hogy hatékonyabban használják fel az ESB-alapokat. A terv célja, hogy az ESB-alapokat strukturálva több köz- és összességében magántámogatást tegyen lehetővé a pénzügyi eszközök összehangolt felhasználása nyomán.

Mik az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközök?

A tagállamokat és a régiókat arra ösztönzik, hogy a pénzügyi eszközöket hatékony és fenntartható módon használják fel. Mindehhez az ESB-alapok által társfinanszírozott program prioritásaira kell összpontosítani a támogatást. A pénzügyi eszközök a pénzügyileg megvalósítható projektek támogatására szolgálnak, azaz olyan projektek támogatására, amelyek elegendő jövedelmet vagy megtakarítást képesek generálni a kapott támogatás visszafizetéséhez.

A pénzügyi eszközöknek legalább négy nagy előnyük van a hagyományos támogatásokkal szemben.

- ▶ Ugyanakkora költségvetési összegből **sokkal több beruházás kezdeményezhető** (emelőhatás).
- ▶ Mivel a pénzügyi eszközök általában magánszereplők, azaz bankok vagy vállalatok meglétére utalnak, **ezért a támogatott beruházás gazdasági megvalósíthatóságát belső ösztönző tényezők is segítik**.
- ▶ A pénzügyi eszközök a visszaforgatható jellegüknek köszönhetően **a programozási időszak lezárulta után is elérhetőek maradnak**.
- ▶ Ezenkívül rugalmas megoldások, és olyan **formában szavatolhatják a támogatást, amely a legmegfelelőbb a beruházás szempontjából** (lásd lejjebb).

Példák a pénzügyi eszközökre

▶ **HITELEK:** vállalkozásoknak vagy magánszemélyeknek folyósítják, és meghatározott ütemezés szerint kell visszafizetni. Támogatott hitelek abban az esetben alkalmazhatók, ha a bankok nem adnak hitelt, illetve nem kínálnak megfelelőbb törlesztési feltételeket (pl. alacsonyabb kamatot, hosszabb futamidőt vagy enyhébb fedezeti követelményeket).

▶ **ÉSZTORSZÁG** Az ERFA által finanszírozott hitelkonstrukcióból több mint 22 ezer lakásból álló, összesen 619 társasház korszerűsítését és felújítását valósították meg, ami jelentős energiamegtakarítást eredményezett és korszerűbb lakókörnyezetet teremtett a lakók számára.

▶ **MIKROHITELEK:** olyan magánszemélyeknek és nagyon kis vállalkozásoknak folyósított hitelek, akik/amelyek sok esetben nem kapnak lehetőséget pénzügyi szolgáltatások igénylésére. Ezeket a hiteleket általában rövid futamidőre folyósítják, és nincs, illetve kevés fedezet bevonására van szükség.

▶ **MAGYARORSZÁG** Az ERFA által finanszírozott, kombinált mikrohitel és támogatások révén több mint 9 ezer bővülő mikro-vállalkozás helyzete javult annak köszönhetően, hogy nőtt a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférés.

(1) Európai beruházási terv [COM(2014) 903 final].

HOGYAN MŰKÖDNEK AZ ESB-ALAPOK ÁLTAL TÁMOGATOTT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK?



► **KEZESSÉGVÁLLALÁS:** biztosítékot nyújt a hitelezőnek, hogy a teljes tőkeösszeget vagy annak egy részét visszakapja, ha a hitelfelvevő nem tudja visszafizetni a hitelt.

► **ROMÁNIA** Az EMVA által finanszírozott kezességvállalási konstrukció több mint 694 kedvezményezettnek, köztük gazdálkodóknak és vidéki kkv-knak nyújtott garanciát a termelési módszereik javítására, valamint környezetvédelmi és -fejlesztési törekvéseikre. A támogatás ez idáig összesen 10200 munkahely létrehozásához és megtartásához járult hozzá.

► **TŐKEINSTRUMENTUMOK:** tőkeberuházást jelent, amelyet a teljes vagy részleges vállalati tulajdonjogért cserébe nyújtanak; a tőkeberuházó bizonyos mértékű vezetési jogot kaphat a vállalatban, és részesedhet a vállalat nyereségéből. Tőkeinstrumentum a kockázati alap, a magvető tőke és az indulási tőke. A megtérülés a vállalkozás növekedésétől és profitabilitásától függ.

► **NÉMETORSZÁG** Az ERFA által nyújtott kockázati tőke-eszköz 45 százalékos kezdő vállalatnak segített felülkerekedni az induló vállalkozásokkal járó nehézségeken, ezenkívül hozzájárult a növekedésükhöz, lehetővé téve, hogy innovatív ötleteket és technológiákat használjanak fel. A kezdeményezés több mint 450 munkahely létrehozását és fenntartását segítette elő.

Hogyan működnek az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközök?

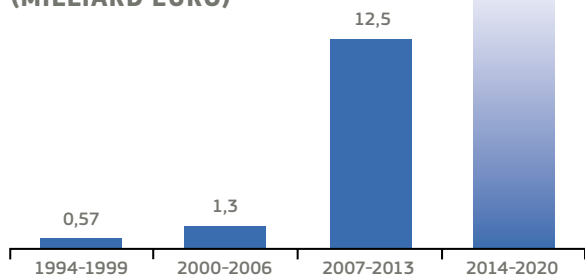
A pénzügyi eszközök forrásnövelése előtt az irányító hatóságoknak értékelniük kell, hogy milyen beruházásokra van szükség, miért kell megvalósítani ezeket a beruházásokat, és kinek kell megtennie a szükséges lépéseket. Előfordulhat például hogy egy adott régió csúcstechnológiájú termékeket gyártó vállalatai például nem jutnak hozzá hagyományos banki finanszírozáshoz, mert a projektjeik túl kockázatosak. Az is megtörténhet, hogy a kisvállalkozások és vállalkozók azért nem kapnak hitelt, mert nem rendelkeznek ügyfélmúlttal az adott banknál, illetve nem tudnak fedezetet bevonní. Az igények alapos elemzését követően ilyen esetben egy vagy több pénzügyi eszköz is létrehozható.

A pénzügyi eszközöket általában azok a nemzeti vagy regionális pénzügyi intézetek (például bankok) kezelik, amelyeket kijelöltek vagy megbíztak azzal, hogy az irányító hatóság nevében kezeljék a pénzügyi eszközöket. Az ESB-alapok által finanszírozott pénzügyi eszközöket ezért gyakran azok az intézetek biztosítják regionális vagy helyi szinten, akik ismerik a pénzügyi támogatásban részesülő kedvezményezetteket.

Támogatás az EU régióinak a több és jobb pénzügyi eszközök felhasználása érdekében

AZ ERFA és az ESZA programjainak részeként nyújtott pénzügyi eszközök köre jelentős mértékben bővült az elmúlt években: mindez földrajzi, pénzügyi és ágazati szempontból egyaránt elmondható. Az európai beruházási tervvel összefüggésben 2014–2020 között további növekedés várható az eszközök révén elérhető összegek tekintetében. Az általános cél, hogy a pénzügyi eszközök felhasználása több mint kétszeresére nőjön.

PÉNZÜGYI NYÚJTOTT, PROGRAMOKHOZ KAPCSOLÓDÓ HOZZÁJÁRULÁSOK (MILLIÁRD EURÓ)



Szilárd és specifikusabb jogszabályi keret

A pénzügyi eszközök szélesebb körben történő felhasználását egy olyan jogszabályi keret támogatja, amely kiterjeszti az említett eszközök alkalmazhatóságát minden típusú, az ESB-alapok részeként megvalósuló (nemzeti, regionális, transznacionális és több tagállamra kiterjedő) programra és mind a tizenegy tematikus célkitűzésre. Az irányító hatóságok is több végrehajtási lehetőséget kapnak, ilyenek például a szabványosított feltételeket nyújtó ún. kész pénzügyi eszközök.

A szilárdabb és specifikusabb jogi keret ezenkívül a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó jogszabály hiányosságait is pótolja, amely bizonyos esetekben túl homályosan fogalmazott. Mindez néhány kedvezőtlen kimenetellel is járt, így például a támogatások holdingalapokban történő parkoltatásával a támogatási időszakra vonatkozó szabályok megkerülése érdekében, anélkül, hogy a pénz elérte volna a reálgazdaságot. Napjainkban új védrendelkezések vannak hatályban: kötelező *ex ante* értékelésnek kell szavatolnia, hogy a pénzügyi eszközök csak akkor jöjjenek létre, ha szükséges, emellett a fokozatos kifizetések biztosítják, hogy további források csak akkor folyósíthatók, ha az előzőeket reálgazdasági beruházásokban használták fel. A teljesítményalapon nyújtott díjazással még inkább ösztönzik az alapok kezelőit, hogy a beruházásokra mihamarabb sor kerüljön.

A FI-COMPASS INDULÁSA

A fi-compass szolgáltatást az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank hozta létre január 19–20-án egy nyilvános brüsszeli konferencia keretében, amelyen több mint 400 irányító hatóság, pénzügyintézet és egyéb érdekelt fél jelent meg.

A Bizottság és az EBB közötti partnerséget **Jyrki Katainen**, az Európai Bizottság alelnöke és **Wilhelm Molterer**, az Európai Beruházási Bank alelnöke képviselte. A két alelnök kifejezte az iránti elkötelezettségét, hogy közösen felügyeljék az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközök növekedését, egyúttal az európai beruházási terv középpontjába helyezték a fi-compass szolgáltatást.

A konferencia fő témája az volt, hogyan egészíthetik ki a pénzügyi eszközök az európai strukturális és beruházási alapok keretében nyújtott támogatásokat.

A gyakorlati tanulás mellett a pénzügyi eszközök „úttörőinek” szakértelme és sikertörténetei is jelentős hangsúlyt kaptak. Hét nemzeti és helyi hatóság mutatta be esettanulmányait, amelyek az adminisztratív akadályok leküzdésére, a megfelelő partnerségek kialakítására és a 2007–2013 közötti időszak sikeresen megvalósított beruházási projekteire világítottak rá.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.fi-compass.eu





▶ Jyrki Katainen, az Európai Bizottság alelnöke (jobbra) és Wilhelm Motlterer, az Európai Beruházási Bank alelnöke (balra) a fi-compass bemutatásakor.



Technikai tanácsadás: fi-compass

Az új fi-compass segítséget és tanácsadói szolgáltatásokat nyújt az irányító hatóságok és a többi érdekelt fél számára. A szolgáltatások célja, hogy a hatóságok és az érdekeltek hozzájuthassanak az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközök részeként elérhető lehetőségekhez. A fi-compass az európai beruházási terv tanácsadói hálózatának is fontos eleme lesz.

A fi-compass az Európai Bizottság és az Európai Beruházási Bank partneri együttműködéséből jött létre. Olyan egyedi szolgáltatás, amely minden európai strukturális és beruházási alapra, valamint az összes tematikus célkitűzésre kiterjed. Ezért felváltja a 2007–2013 közötti programozási időszakban használt sikeres technikai segítségnyújtási kezdeményezéseket: a vállalkozásokat segítő JEREMIE-t, a városfejlesztési beruházásokat támogató JESSICA-t és a mikrofinanszírozással foglalkozó JASMINE-t.

A fi-compass horizontális területe

A fi-compass horizontális területe fokozatosan fejleszteni fogja és megosztja az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközök végrehajtásához szükséges szakértelmet, és valamennyi olyan irányító hatóság számára hasznos lesz, amelyek az ESB-alapok irányításával foglalkoznak. Gyakorlati tudással és oktatóeszközökkel, így például útmutatókkal, rövid ismertetőkkel, e-tanulási modulokkal, személyes képzési szemináriumokkal és hálózatépítési rendezvényekkel segíti a hatóságok munkáját.

A fi-compass multiregionális területe

A fi-compass multiregionális területe a pályázati felhívások alapján legalább két irányító hatóság által irányított, legalább két tagállamot érintő projekteknek nyújt uniós finanszírozást. A támogatás az érintett régiók közös beruházási igényére szabott, az ESB-alapok által támogatott pénzügyi eszközök lehetséges felhasználására vonatkozó értékelést célozza. Az értékelés jellemzően előkészítő jellegű tevékenységekből, például piaci elemzésből és a pénzügyi eszközök lehetséges megtervezéséből fog állni – elsősorban olyan konkrét tematikus területeket érintve, mint a romák befogadását segítő intézkedések vagy a makroregionális stratégiai területek. A multiregionális pályázatokat érintő projektek egyedülálló együttműködési lehetőséget fognak nyújtani a különböző tagállamok irányító hatóságai számára, a kölcsönös tanulás jegyében egyúttal lehetővé teszik a pénzügyi intézetek közötti együttműködést.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

A fi-compass horizontális területével kapcsolatban a 2015. évi munkaprogramban olvashatók további információk, amelyek – a pályázati felhívások híreivel együtt – a fi-compass multiregionális területével foglalkozó menüpontban, a következő címen érhetők el: www.fi-compass.eu

▶ SZLOVÉNIA A HOSSZÚ TÁVÚ NÖVEKEDÉSRE ÉS FEJLESZTÉSRE KONCENTRÁL



A Panorama magazin Alenka Smerkolj a fejlesztésért, stratégiai projektekért és kohézióért felelős minisztert kérdezte a szlovéniai partnerségi megállapodás és operatív program keretében elérhető támogatás felhasználásáról, valamint arról, mire fogják fordítani az európai strukturális és beruházási alapokból származó támogatást.

▶ Hogyan zajlott a partnerségi megállapodást előkészítő folyamat? Mik voltak a rendszer legfontosabb erősségei?

2014 utolsó néhány hónapja mozgalmasan telt mindenki számára, aki részt vett az EU kohéziós politikájának végrehajtásában. A 2014–2020 közötti többéves pénzügyi keret szerint Szlovénia 3,2 milliárd eurónyi, illetve a mezőgazdasági és halászati politikák részeként rendelkezésre álló forrásokkal együttesen 4,1 milliárd eurónyi támogatásra jogosult. Örömmre szolgál, hogy Szlovénia – a szakminisztériumokkal és az Európai Bizottsággal együttműködve – sikeresen lezárta mindkét kulcsfontosságú dokumentum előkészítési folyamatát. A partnerségi megállapodást október végén, az operatív programot december közepén hagyták jóvá.

A fejlesztésért és az európai kohéziós politikáért felelős kormányzati hivatal, a GODC – amelynek vezetői feladatait én látom el – koordinálta a két dokumentum előkészítését. A dokumentumokat a szakminisztériumokkal és az érdekeltekkel közösen, az átláthatóság elvének figyelembevételével, valamint az EU vívmányainak részeként kidolgozott dokumentumoknak megfelelően állítottuk össze. A szakminisztériumok feladata volt az egyes fejlesztési politikák végrehajtásához szükséges ágazatspecifikus hozzájárulások kidolgozása. A koordinációban és az egyeztetéseken mindkét kohéziós régió tanácsa mellett a szociális partnerek, a fiatalok, valamint a gazdasági ágazat és a nem kormányzati szervezetek képviselői is tevékenyen részt vettek. El akartuk kerülni az eddig alkalmazott gyakorlatot, vagyis a kvóták minisztériumok és alacsonyabb területi szintek

közötti felosztását. Arra törekedtünk, hogy megelőzzük a beruházások szétaprózódását, és egyes esetekben az intézkedések megkettőzését. Úgy vélem, hogy sikerült eredményesen lezárni a programozási folyamatot.

▶ A partnerségi megállapodás és az operatív program milyen mértékben tulajdonítható a főbb résztvevők – minisztériumok, régiók, városok, vállalkozások, egyetemi oktatók, nem kormányzati szervezetek stb. – között kialakult partnerség eredményének?

A színvonalas stratégiai dokumentumok kidolgozásának előfeltétele az átfogó együttműködés. A nyilvános viták mellett műhelytalálkozókat, konzultációkat szerveztünk, és 24 alkalommal látogattunk el a régiókba. A vitákon valamennyi főbb érdekelt fél képviseltette magát, és bár volt némi véleménykülönbség bizonyos kérdésekben, végül a közös érdekeket szem előtt tartva – vagyis hogy a kedvezményezettek minél hamarabb hozzájussanak az uniós forrásokhoz, különösen, hogy jelenleg csak ezek érhetőek el a fejlesztési törekvések megvalósítására – sikerült félretenni a nézetbeli különbségeket. A dokumentumok ezért annak a széles körű konszenzusnak az eredményei, amelyeket sikerült kialakítanunk a 2014–2020 közötti uniós kohéziós politika végrehajtását illetően.

▶ Mit vár az öt alap fejlesztésének közvetlen koordinálásától? Hogyan fognak koherens megközelítést kidolgozni?

Minden kétséget kizáróan elmondhatom, hogy a partnerségi megállapodás elfogadása tovább fogja növelni az irányítóhatóságok együttműködését, és további lehetőséget fog biztosítani az integrációhoz. A kiválasztott tematikus célkitűzések megvalósításához valóban szükség van az öt alaptól elérhető forrásokra. A végrehajtás koordinálási módjának mechanizmusai már a rendelkezésünkre állnak, de a napi szintű koordináció, valamint az információk és ötletek operatív szinten történő cseréje még jelentős javításra szorul.

▶ Mik az operatív program főbb változásai a 2007–2013 közötti időszakhoz képest?

Az első feladat az volt, hogy megváltoztassuk a gondolkodásmódunkat, most a megvalósítás módján kell változtatnunk. Az infrastrukturális beruházásokról a világosan



► **LJUBLJANA, SZLOVÉNIA:** az egyetem Kémia és Vegyészmérnöki Karának, valamint a Számítástechnikai és Informatikai Karának új épületei növelték a természettudományi és műszaki kutatás kapacitását.

„ A cél tehát már nem csak az összes rendelkezésre álló uniós forrás maradéktalan felhasználása, hanem hosszú távú előnyök és pozitív eredmények elérése Szlovénia számára. ”

► **ALENKA SMERKOLJ – A FEJLESZTÉSÉRT, STRATÉGIAI PROJEKTEKÉRT ÉS KOHÉZIÓÉRT FELELŐS MINISZTER, SZLOVÉNIA**

megfogalmazott stratégiával, konkrét célkitűzésekkel és eredményekkel jellemezhető projektekre kell áttérnünk, és ez az, ami elsődlegesen megkülönbözteti a 2014–2020 közötti programozási időszakot a 2007–2013 közötti időszaktól. 2023-ig olyan projektek társfinanszírozásában igyekszünk részt venni, amelyek javítják a szlovén gazdaság versenyképességét, illetve színvonalas és hosszú távon életképes munkahelyeket szavatolnak. Ennek részeként számos változtatást tervezünk bevezetni a végrehajtás terén, ilyen változtatás például a visszatérítendő és nem visszatérítendő finanszírozási források kombinálásával megvalósuló versenypályázatok, elektronikus pályázatok bevezetése, és egyúttal egy olyan elektronikus tanácsadópont létrehozása, amely ellátja a lehetséges kedvezményezetteket a szükséges információkkal. A cél tehát már nem csak az összes rendelkezésre álló uniós forrás maradéktalan felhasználása, hanem hosszú távú előnyök és pozitív eredmények elérése Szlovénia számára.

► **Ön szerint milyen eredményeket fognak elérni a hétéves időszak végére?**

Szlovénia ez idáig sikeres volt az uniós források felhasználását illetően, és minden okunk megvan azt hinni, hogy 2015 végéig a lehető legteljesebb mértékben felhasználjuk a 2007–2013 közötti időszak forrásait. Az ország minden

egy régiójában és településén végrehajtottak legalább egy olyan projektet, amely uniós támogatásban részesült. Az ilyen projektek száma meghaladja az ötezret, ezért elég derülátóak vagyunk. Ami az uniós források felhasználását illeti, úgy vélem, hogy fényes jövő áll előttünk. Megvan a szükséges szaktudásunk és tapasztalatunk, amit a mi feladatunk hasznosítani és továbbfejleszteni a 2014–2020 közötti programozási időszak során. Az EU kohéziós politikájának végrehajtásában részt vevők feladata, hogy reálisan álljanak hozzá a Szlovénia fejlődése szempontjából előirányzott projektekhez. A felhasználáson kívül a célok és a tervezett eredmények elérése szempontjából is fontos, hogy jól kidolgozott projektek előkészítése, valamint a sikeres megvalósításuk legyen az elsődleges célunk. Csak azt követően fogjuk tudni értékelni a teljesítményünket, ha mindezt sikeresen megvalósítjuk. Márpedig én hiszek a sikerben.

► **Mit tanultak ebből a feladatból, és a mai tudásuk birtokában mit csinálnának másképp?**

Mint Önök is tudják, Szlovénia számos változásnak volt tanúja a kormányzati vezetés szintjén és egyéb szervezeti szinteken az elmúlt három évben, ami kétség kívül hátráltatta a dokumentumok előkészítését. A tapasztalatok fényében úgy vélem, hogy sokkal szisztematikusabban állnánk a dokumentumok előkészítéséhez. Egy stabilabb kormányzati struktúra bizonyára segítené az egyszerűbb iránymutatások követését, ezenkívül külső szakértőket is bevonnánk a dokumentum-előkészítés folyamatába.

► **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
www.svrk.gov.si/en/



REPUBLIC OF SLOVENIA
 GOVERNMENT OFFICE FOR DEVELOPMENT
 AND EUROPEAN COHESION POLICY

▶ A KOHÉZIÓS POLITIKA NÉMETORSZÁGBAN

A VÉGREHAJTÁS ELŐRETERVEZÉSŐL ADÓDÓ ELŐNYEI



A finanszírozási programok végrehajtása szövetségi és regionális szinten számos hatóság együttműködését követeli meg Németországban. A Panorama magazin a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium államtitkárát, Rainer Baakét kérdezte a korai egyeztetések fontosságáról és a Németország előtt álló kihívásokról.

▶ Milyen intézkedésekkel segítették a német partnerségi megállapodás kidolgozását? Mik voltak a folyamat legfontosabb erősségei és hibái?

A partnerségi megállapodást a szövetségi és regionális hatóságokkal szorosan együttműködve dolgoztuk ki. Mindez összhangban áll Németország szövetségi szerkezetével: az EU-val kapcsolatos ügyek első kapcsolattartási pontjai a szövetségi hatóságok, ebben a konkrét esetben az európai strukturális és beruházási alapok koordinálását, valamint a partnerségi megállapodás kidolgozását a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium látja el. A regionális gazdasági politikáért a regionális hatóságok felelnek. Ők határozzák meg a saját regionális finanszírozási stratégiákat, az operatív programokat pedig e stratégiák alapján dolgozzák ki.

Németországban többszintű kormányzási rendszer működik, a szövetségi és regionális hatóságok a partnerségi megállapodás kezdetétől fogva szorosan együttműködnek egymással. A partnerségi megállapodást és az operatív programokat igyekeztünk egymással párhuzamosan kidolgozni.

Először a partnerségi megállapodás kidolgozását kezdtük el – már 2012 közepén – a jogszabályi csomagra vonatkozó első bizottsági javaslatokkal egy időben. Ezen a ponton a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium felkérte a többi szövetségi minisztériumot, az önkormányzatokat, valamint a civil társadalom képviselőit, hogy vegyenek részt a kidolgozás folyamatában. Egy előkészítő műhelytalálkozó

során megvitattuk a stratégia irányvonalát, és felvázoltuk a pontos ütemezést. Az összes alapból származó finanszírozásra és az egyes alapokból származó forrásokra egyaránt kitértünk az egyeztetések során, amelyek a kidolgozás terén történt előrelépésekkel összhangban alakultak. Arról is gondoskodtunk, hogy az Európai Bizottság már a kezdetektől aktívan részt vegyen az egyeztetésekben.

A közös munkának köszönhetően már 2013 augusztusában el tudtuk küldeni az első nem hivatalos dokumentumtervezetet, amit intenzív tárgyalások követtek a Bizottsággal. A dokumentum szövegét átdolgoztuk a szükséges helyeken. A hivatalos változatot 2014 elején küldtük el a Bizottságnak, amelyet 2014 májusában hagyott jóvá.

▶ Ön szerint a partnerségi megállapodás milyen mértékben köszönhető a legfontosabb érdekelttek (minisztériumok, régiók, városok, vállalatok, tudományos intézmények, nem kormányzati szervezetek stb.) közötti partnerségnek?

A mintegy ötven operatív program ernyőstratégiájának tekinthető partnerségi megállapodás kidolgozása biztosan nem sikerült volna a résztvevők építő jellegű együttműködése nélkül. A minisztériumokkal és a régiókkal való intenzív együttműködés mellett a gazdasági és szociális partnerek, valamint a tudományos intézmények és a városok, illetve települések képviselői is aktívan részt vettek az új finanszírozási időszakra való felkészülésben. Az effajta együttműködés régóta fennálló, nagy becsben tartott hagyomány Németországban. Az aktuális finanszírozási időszakban ezt még tovább fokoztuk: a Szövetségi Gazdasági és Energiaügyi Minisztérium gondoskodott arról, hogy a németországi ernyőszervezetek a kezdetektől részt vegyenek részt a partnerségi megállapodás előkészületeiben. Elsősorban az általános tájékoztató előadásokon és a dokumentumok megszövegezésében vettek részt, és emellett rendszeresen volt lehetőségük elmondani álláspontjaikat a számukra fontos kérdésekben.

A szövetségi szintű együttműködés mellett regionális szinten is intenzív együttműködés volt jellemző: a régiók gondoskodtak arról, hogy a gazdasági, szociális és egyéb partnerek a kezdetektől aktívan részt vegyenek az operatív programjaik megtervezésében.



Partnereink minden lehetséges tartalmi egyeztetésen képviseltették magukat, így a folyamat sikeréhez is hozzájárultak. Elképzeléseik különösen nagy fontossággal bírtak, hiszen a tematikus koncentráció kötelezettsége miatt a korábbinál jóval nagyobb nyomás nehezedett ránk a prioritások meghatározását illetően. Az aktuális időszakban elérhető finanszírozás csökkenése miatt sokkal nagyobb lett az igény a források koncentrálására. Örülünk, hogy partnereinkkel közösen sikerült általános konszenzusra jutnunk ebben a kérdésben.

► Ön szerint milyen eredményeket fog elérni Németország a 2014–2020 finanszírozási időszak végére?

Németország programjai a 2007–2013 közötti időszakban is a növekedésre és a munkahelyteremtésre irányultak. Elsődlegesen a kutatás és innováció, az oktatás, a kvv-k, az erőforrás-hatékony és versenyképes gazdaság, valamint a megfelelő infrastruktúra finanszírozására összpontosítottunk. A regionális politika célkitűzéseivel összhangban legfőképp az elmaradottabb régiók kaptak finanszírozást.

Tanulmányok azt mutatják, hogy ez volt a helyes szemlélet. Éppen ezért azt várjuk, hogy a jelenlegi finanszírozási időszak során is számos sikeres intézkedést sikerül kidolgoznunk. Másrészt új és egyre nagyobb kihívásokkal kell szembenéznünk a jövőben, többek között a demográfiai változásokkal, a szakképzett munkaerő egyre fenyegetőbb hiányával, az éghajlatváltozással és az energiarendszer átalakításával. Ezenkívül például a vállalatokat érintő innovációs különbségeket, az egyes csoportokat fenyegető szegénységet, valamint a kifejezetten elmaradott infrastruktúrával bíró területek fejlesztését sem hagyhatjuk figyelmen kívül.

E kihívások többsége minden régióra jellemző. Tagadhatatlan azonban, hogy még Németországban is jelentős regionális egyenlőtlenségek tapasztalhatók. Az ESB-alapok segítségével igyekszünk ezeket az egyenlőtlenségeket 2020-ig tovább csökkenteni olyan módon, hogy a forrásokat célirányosan, a növekedésre és a munkahelyteremtésre fordítva használjuk fel.

► Mit tanultak ebből a folyamatból, és a mai tudásuk birtokában mit csinálnának másképp?

Örömünkre szolgál, hogy a bizalom szellemében ilyen szoros együttműködünk az összes résztvevővel a partnerségi megállapodás megtervezésében és kidolgozásában. Szintén jó döntés volt már idejekorán elkezdni a partnerségi megállapodással kapcsolatos teendők végrehajtását. Nagy bátorság kellett hozzá, mert abban az időben még nem volt egyértelmű, hogyan is fog pontosan felépülni a jogi keret. Az informális egyeztetések során ezért bizonyos fokú rugalmasságot és az ötletek megosztása terén konstruktív hozzáállást vártunk el valamennyi résztvevőtől.

Esetenként, különösen a városfejlesztési kérdésekkel kapcsolatos egyeztetések során, szerettük volna, ha a Bizottság korábban és pontosabban fogalmaz az elvárásait illetően a későbbi – bizonyos esetekben már elég késői – módosításuk nélkül. Összességében azonban nagyon konstruktív párbeszédet folytattunk a Bizottsággal. A német hivatal és a Regionális Politikai Főigazgatóság felelős igazgatója különösen sokat segített az egyeztetések során. Közösen sikerült olyan kompromisszumokat kötnünk, amelyek lehetővé teszik, hogy Németország 2020-ig továbbra is megfelelő finanszírozásban részesüljön az európai strukturális és beruházási alapok forrásaiból.

► TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.die-strukturfonds.de



Federal Ministry
for Economic Affairs
and Energy

► NORD-PAS DE CALAIS – EGY RÉGIÓ ÁTALAKULÁSA



A franciaországi Nord-Pas de Calais régió a regionális operatív programjainak eredményeképpen, valamint az uniós forrásokból származó támogatásnak köszönhetően modernizáción megy keresztül. Daniel Percheron, a regionális tanács elnöke az eddig elért változásokról és azokról a jövőbeli változásokról beszél, amelyek a szomszédos Pikárdia régióval való egyesülést követően várhatók 2016 elején.

► **Hogyan zajlottak a tárgyalások a régió operatív programjának elfogadását illetően? Milyen változások tapasztalhatók a korábbi tárgyalásokhoz képest?**

Szeretnék elismeréssel szólni a Regionális Politikai Főigazgatóság képviselőivel folytatott tárgyalások során zajló egyeztetések színvonaláról. Ennek eredményeképpen két évnyi munka után tavaly december 11-én sikerült elfogadnunk az Európai Regionális Fejlesztési Alap/Európai Szociális Alap (ERFA/ESZA) felhasználásával kapcsolatos regionális operatív programot.

A Nord-Pas de Calais régió szempontjából az állammal közösen kezdeményező szerepet vállaltunk az „Európai strukturális és beruházási alapok keretében a partnerségre vonatkozó európai magatartási kódex” szellemében a regionális szintű jelentős konzultációk megszervezését illetően. Négy, helyi érdekelt felekből és szakemberekből álló munkacsoportot hoztunk létre a gazdasági fejlesztés, kutatás, kkv-k és ikt; a környezetvédelem, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és a közlekedés; az oktatás, képzés és társadalmi befogadás; valamint a városi, vidéki és partmenti területek terén, hogy segítsék a munkánkat. Az összes csoport legalább háromszor ülésezett, és a megbeszélések átlagosan 150 érdekelt részvételével zajlottak. A regionális konferenciák és az irányítóbizottságok, amelyekben regionális politikai és gazdasági döntéshozók vettek részt, nagy erőbedobással dolgoztak a feladat teljesítésén. Emellett nem kevesebb mint 800 írásos hozzájárulással gazdagítottuk az operatív programunkat.

Az új időszak legfontosabb változása, hogy az irányítás a decentralizált állami szolgálatoktól a regionális intézmények hatáskörébe került. A források kezelésének feladata elsődlegesen a regionális intézményekre hárul. Ez volt az első alkalom, hogy a régió állt a tárgyalások élén. Az új felelősségi körök természetesen az állami tisztviselők áthelyezésével és a szolgálatok/szolgáltatások újjászervezésével is jártak.

► **Hogyan fog hozzájárulni a kohéziós politika Nord-Pas de Calais gazdasági fejlődéséhez? Miért fordít az operatív program ilyen nagy hangsúlyt a környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos beruházásokra? Az intelligens szakosodást illetően Ön mely területeket helyezné előtérbe?**

A kohéziós politikának köszönhetően a régióknak sikerült megőriznie, és sok esetben jelentős mértékben növelni előnyét a források mobilizálása révén: a kohéziós politika tehát növelte a felsőoktatás színvonalát és a kutatási kapacitását; elsősorban a versenyképes klaszterek segítségével végrehajtotta regionális innovációs stratégiáját; elismerte azokat a tevékenységeket, amelyben megmutattuk kiválóságunkat és azokat az új területeket, amelyekkel kapcsolatban a jövőben teendőink lesznek; átalakította és vonzóbbá tette a régió imázsát, amelynek az új Lens-i Louvre a szimbólumává vált. Az innováció és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésének szükségessége ezenkívül arra készítette az érdekelteket, hogy az energiarendszer és az ökológiai rendszer átalakítására irányuló, valódi gazdasági reformok útjára lépjenek: elindítsák a harmadik ipari forradalmat a közgazdás **Jeremy Rifkin** közreműködésével.

Mint azt bizonyára tudják az olvasók, a környezetvédelem nagyon fontos az olyan régióknak, mint a miénk, amely folyamatosan ipari átalakuláson megy keresztül. Kezdenünk kell valamit az igen jelentős ipari múlt okozta sebekkel, így például az óriási kopár területekkel.

Az intelligens specializáció kérdése a regionális kutatási és innovációs stratégiánk keretét tekintve szintén alapvető fontosságú a régióknak gazdasági jövőjét illetően. Stratégiánk hat tevékenységi területre irányul, így a közlekedésre és az ökomobilitásra; az egészségügyre és az élelmiszeriparra; a helyfüggetlen számítástechnikára és a dolgok internetére; az anyagok felhasználására és újrafeldolgozására, a digitális képtechnológiára és a kreatív iparágakra; valamint az energiaiparra.

▶ **Általános elvárás az európai források irányításának egyszerűsítése. Hogyan tud ehhez egy konkrét régió hozzájárulni?**

Nagyon fontos, hogy a lehető legjobban támogassuk a projektvezetőket, és megkönnyítsük az európai finanszírozásra irányuló pályázatok benyújtása tekintetében végzett munkájukat. Egy konkrét példa a végrehajtási dokumentum (útmutató) kidolgozása a finanszírozás valamennyi kedvezményezettje számára. Az útmutató olyan összefoglaló dokumentum, amely kérdéseken és gyakorlati válaszokon keresztül mutatja be az eljárásokat és az elsődleges kiválasztási szabályokat.

▶ **Hogyan zajlott az ERFA/ESZA finanszírozására vonatkozó operatív program elindítása február 19-én? Mik lesznek a következő lépések?**

Az operatív program elindítását övező érdeklődés minden várakozásunkat felülmúlta. Az eseményre 1 300-an regisztráltak. Mindez valódi bizonyítéka annak, hogy Európa fontos a számunkra. Azt is jól jelzi, hogy a régióknak érdekelt felei is kiemelt fontosságot tulajdonítanak az új európai finanszírozási programnak, aminek nagy előnye, hogy pénzügyi átláthatóságot biztosít a régióknak a következő hét évre nézve. Ennek a szemléletnek valódi létjogosultsága van egy olyan időszakban, amikor a finanszírozás terén különös nehézségek tapasztalhatók.

▶ **Milyen következményei lesznek a Nord-Pas de Calais és Pikárdia régió 2016. január 1-jére tervezett egyesülésének?**

Pikárdiai kollégáinkkal közösen nagy erővel dolgozunk az egyesülés előkészületein és lebonyolításán. Franciaország 22 nagyvárosi régió helyett a jövőben 13-mal fog rendelkezni. Az európai alapok tekintetében két teljesen különálló operatív programon fogunk dolgozni 2020-ig. Mindez nem fogja megakadályozni, hogy gyorsan végrehajtsuk a szinergiákat más területeken, azaz hogy hozzáférést biztosítsunk a projektvezetőknek például az Interreg vagy a Horizon 2020 programhoz.

Az, hogy mi fog történni 2020 után, fontos kérdés az új régió szempontjából: milyen pozíciót fog betölteni a NUTS nomenklatúra rendszerében? Milyen státussal fog rendelkezni a régió a két régió egyesülése közben? Nagyon szoros figyelemmel fogjuk kísérni az Európai Bizottság ezzel kapcsolatos kezdeti munkáját, ami 2015-ben veszi majd kezdetét.

▶ **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
www.nordpasdecalsais.fr



▶ **Louvre-Lens:** A Louvre Lens-i kihelyezett regionális egysége jól szemlélteti, hogy a kohéziós politika hogyan támogathatja a regionális megújulási és modernizációs törekvéseket. A múzeum egy régi szénbánya területén épült, és a 2000-es évek közepe óta fellendíti a városok megújulását a régióban.



▶ ALSÓ-SZILÉZIA A VÉGREHAJTÁSRA KÉSZÜL



A Panorama magazin Cezary Przybylski vajdasági vezetőt kérdezte az ERFA és az ESZA hatásáról a Dolny Śląsk Vajdaság vonatkozásában (alsó-sziléziai régió) és arról, hogy a régió hogyan kívánja sikeresen ésszerűsíteni a projekt finanszírozását és végrehajtását.

▶ Hogyan zajlottak a tárgyalások a régió 2014–2020 közötti időszakra szóló operatív programjának elfogadását illetően? Mi zajlott másképp a korábbi programok tárgyalásaihoz képest?

Az alsó-sziléziai vajdaság regionális operatív programjával kapcsolatos tárgyalások 2014 szeptembere és decembere között zajlottak. Ezen időszak alatt számos háromoldalú egyeztetés zajlott a program végrehajtásáért felelős regionális hatóság (ROP LS irányító hatósága) képviselőivel, a lengyel kormány nevében az egyeztetések koordinálásával foglalkozó Infrastrukturális és Fejlesztési Minisztérium képviselőivel és természetesen az Európai Bizottság képviselőivel. Az előző regionális operatív programmal kapcsolatos tárgyalások során fontosak voltak a régióspecifikus szempontok, ugyanakkor ezúttal hangsúlyos szerepet kapott, hogy a közös rendelkezéseket kivétel nélkül minden egyes régióban alkalmazzuk.

A tárgyalások gyors ütemben zajlottak. Minden elhangzott mondat fontos volt, gyakran több órát töltöttünk egyetlen kulcsfontosságú kérdés megvitatásával. A program 11 prioritási tengellyel és 34 beruházási prioritással bír, így számos fontos kérdést kellett megvitatni, így például a végrehajtáshoz választott mutatók, a teljesítéshez tervezett céltételek és az integrált területi megközelítés megtervezése tekintetében.

A tárgyalások témái között elsősorban az alacsony kibocsátás ösztönzése, a közlekedés és a tudományos kutatás finanszírozása, valamint olyan „puha” beruházási területek, mint a társadalmi befogadás és az oktatás szerepelt. A tárgyalások fontos kérdése volt az Európai Szociális Alap

forrásainak felhasználása (mivel a Bizottság elvárta, hogy az ESZA-ból származó támogatás 66%-át a Lengyelország 2014. évi nemzeti reformprogramjáról szóló 2014. július 8-i tanácsi ajánlásnak [országspecifikus ajánlások]) megfelelő prioritások szerint használjuk fel). Emiatt jelentős változtatásokra volt szükség az ESZA által finanszírozott négy beruházási prioritás költségvetési juttatásait illetően. A változások többek között a munkahelyteremtésre, az aktív és egészséges időskorra, a színvonalas szociális és egészségügyi szolgáltatásokra, valamint az oktatás és szakképzés munkaerő-piaci igényeknek megfelelő átalakítására vonatkoztak.

▶ Hogyan fog hozzájárulni a kohéziós politika Alsó-Szilézia gazdasági fejlődéséhez?

A kohéziós politika segítségével a régió vonzóbbá fog válni, hiszen kiválóbb minőségű szolgáltatásokat fog kínálni. Nőni fog a közlekedési és kutatás-fejlesztési infrastruktúrával kapcsolatos beruházások mértéke, és erősebb lesz a környezetvédelem és gazdaságfejlesztés közötti szinergia. Az is egyaránt fontos, hogy – megfelelőbb minőségű oktatás és új munkahelyek teremtése révén – a humán tőkére fordított beruházások mértéke is növekedjen.

A 2007–2013 közötti regionális operatív program alatt elindított beruházások egy része még nem zárult le. Még van időnk, a programnak köszönhető beruházások eredménye azonban már látható Alsó-Szilézia gazdasági fejlődése terén. Természetesen még sok teendő vár ránk.

▶ Milyen érvek szólnak a különböző alapok és pénzügyi eszközök kombinálásának új szemlélete mellett vagy ellen? Hogyan biztosítják a következetességet és az egymást kiegészítő jelleget?

Az alapok kombinálásának egyik előnye kétség kívül a végrehajtott projektek könnyebb felügyelete, ami biztosítja a nagyobb következetességet és az egymást kiegészítő jelleget. Mostantól egyetlen irányító hatóság fogja felügyelni az ERFA-ból és ESZA-ból származó források segítségével megvalósított projekteket. Lehetőség lesz az azonos célkitűzések végrehajtását szolgáló, de különféle forrásokból támogatott pályázati projektek koordinálására, így például a munkaerőpiac és a hallgatók kulcskompetenciáinak fejlesztésére irányuló oktatási intézkedések és az olyan beruházási intézkedések terén, amelyek hozzájárulnak az iskolák modern



▶ **TECHNOLÓGIAI PARK:** A legnicai technológiai szolgáltató központ, amelynek megépítése elősegíti az innovációt, a kutatás-fejlesztési teljesítmény fokozását a vállalkozások számára, támogatja a közúti infrastruktúra bővítésére és egyéb földhasználati tevékenységekre irányuló intézkedéseket Legnicában, segíti a gazdasági fejlődés terén mutatkozó egyenlőtlenségek kiegyensúlyozását a Dolny Śląsk régióban.

berendezésekkel és oktatóanyagokkal való ellátásához. Mindez megakadályozza a különféle forrásokra vonatkozó pénzügyi intézkedések felesleges megkettőződését, és teljes, jól szervezett projektek végrehajtását teszi lehetővé.

A pénzügyi eszközök előnyei révén nagyobb eséllyel ismerhetők fel a pénzügyileg jól átgondolt projektek, és minimalizálható a kudarc lehetősége. Hátrányuk lehet azonban az, hogy kevesebben nyújtanak be pályázatot az ilyen jellegű felhívásokra. Jelenleg *ex ante* elemzést végzünk arról, hogyan használhatók fel a visszatérítendő és hibrid pénzügyi eszközök Alsó-Sziléziában a 2014–2020-as pénzügyi időszakban. A fő célkitűzés a pénzügyi eszközök felhasználásának relevanciájával, módjával és alkalmazási körével összefüggő elemzés végrehajtása, valamint ajánlások kidolgozása az elfogadandó modell és az eszközök végrehajtási módja tekintetében.

▶ **Általános igény az európai források egyszerűbb irányítása: hogyan tud konkrétan segíteni az Önök régiója e cél teljesítésében?**

Az irányítás egyszerűsítését olyan intézkedésekkel segítjük, amelyek lehetővé teszik, hogy a leendő kedvezményezettek elnyerjék és megvalósítsák a projekteket. A források felhasználására kiírt pályázatok benyújtásához informatikai rendszert hoztunk létre, ami nagymértékben hozzájárul a projektbenyújtási folyamat egyszerűsítéséhez. A kedvezményezettek munkáját útmutatóval fogjuk tovább segíteni, amely tanácsokat és iránymutatást fog nyújtani mindazoknak, akik a projektek végrehajtása mellett döntenek. Az operatív program végrehajtásában részt vevő többi intézmény is elkötelezte magát az eljárások egyszerűsítése és a kedvezményezettek támogatása mellett valamennyi szakaszban.

▶ **Most, hogy az operatív programot elfogadták, mik a következő lépések?**

Az operatív program elfogadását követően elkezdjük a végrehajtás előkészítését. Az irányító hatóság legfontosabb feladatai közé tartozik jelenleg egy monitoringbizottság létrehozása, valamint intézményi intézkedések kidolgozása például a közreműködő szervekkel és az integrált területi beruházási szövetségekkel közösen.

A feladatok részletes megvalósítása jelenleg is zajlik. A prioritási tengelyek részletes leírásának, a projektkiválasztási kritériumoknak, a pályázati felhívások ütemezésének, a funkciók és az eljárások rendszerének, a benyújtandó dokumentumtervezeteknek és az informatikai rendszereknek a kidolgozása egyaránt a teendőink között szerepel.

▶ **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
www.dolnyslask.pl

LOWER SILESIA  **DOLNY ŚLĄSK**

AZ ERFA FENNÁLLÁSÁNAK 40. ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPLI

▶ A FRANÇOIS-XAVIER ORTOLI-FÉLE BIZOTTSÁG 1974-BEN

A kezdetleges regionális politika kezdeti stratégiája elsődlegesen a mezőgazdasági predominanciából, az ipari szerkezetváltásból és a strukturális alulfoglalkoztatottságból fakadó egyenlőtlenségeket volt hivatott korrigálni.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap, amely elsődleges beruházási forrássá nőtte ki magát az Európai Unióban a regionális növekedési és a munkahelyteremtési stratégia terén, meglehetősen szerény formában indult el mintegy 40 évvel ezelőtt. A kezdetektől fogva az volt a fő célja, hogy támogassa a kevésbé fejlett területek növekedését, és sokkal közelebb hozza egymáshoz Európa gazdaságait.

1974 decemberében az Európai Bizottság bejelentette, hogy az egykori Európai Gazdasági Közösséget (EGK) alkotó kilenc tagállam létrehozza az Európai Regionális Fejlesztési Alapot „a legelmaradottabb régiói növekedésének finanszírozására”.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG SZÜLETŐBEN LÉVŐ REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ALAPJA

Az Európai Közösség hamarosan Regionális Fejlesztési Alapot hoz létre a legelmaradottabb régiói növekedésének finanszírozására. Az 1974. december 9–10-én tartott párizsi csúcstalálkozón ez volt a kilenc tagállam kormányfőinek egyik legfontosabb politikai döntése.

Az 1,3 milliárd elszámolási egységet⁽¹⁾ (az euró elődje) tartalmazó alapot 1975-től kezdődően, hároméves próbaidőszakra hozták létre.

(1) Az európai elszámolási egységet (EUA) 1975 és 1979 között használták az Európai Közösségekben. 1979-ben paritáson számolva felváltotta az európai valutaegységet (ECU), amelyet 1999-ben paritáson számolva az euró váltott fel.

A források szétosztásában a leginkább rászoruló tagállamok, azaz Olaszország, Írország és az Egyesült Királyság élveznek elsőbbséget.

1975-ben az EGK legszegényebb területeit szubnacionális szinten határozták meg: ide tartozott Dél-Olaszország, Írország nagy része, Nyugat- és Délnyugat-Franciaország, Észak-Hollandia, az egykori nyugat-német határ mentén található területek és az Egyesült Királyság jelentős része, különösen Wales és Skócia.

Az alapot a leghátrányosabb helyzetű tagállamoknak osztották szét a következő arányban: Belgium 1,5%; Dánia 1,3%; Franciaország 15%; Írország 6%; Olaszország 40%; Luxemburg 0,1%; Hollandia 1,7%; Németország 6,4%; az Egyesült Királyság 28%. A Bizottság határozatával összhangban az egy főre jutó legnagyobb támogatást sorrendben Írország, Olaszország és az Egyesült Királyság kapta.

A regionális politika célja – az 1974-es csúcstalálkozó közleménye szerint – az egyenlőtlenségek kiküszöbölése, amelyek „oka legfőképp a mezőgazdasági predominancia, az ipari szerkezetváltás és a strukturális alulfoglalkoztatottság”.

Az ERFA alapjai a Közösséget létrehozó szerződésben

Az 1957. évi Római Szerződés (létrehozó szerződés) világos politikai kötelezettségvállalást fogalmazott meg a kiegyensúlyozottabb regionális fejlődés iránt, hogy ösztönözze az integrációt, illetve „kohéziót” az Európai Gazdasági Közösség különböző régiói között.

A regionális politikára vonatkozó első átfogó iránymutatásra 1973-ban a Bizottság tett javaslatot. A Regionális Fejlesztési Alap létrehozására tett első lépéseket azonban késleltették a nemzetközi monetáris zavarok és az olajválság, ezért a megállapodás csak 1974-ben született meg.

A közösségi regionális politika szerint a Bizottságnak: koordinálnia és kiegészítenie, nem pedig helyettesítenie kell a nemzeti regionális politikákat; koordinálnia kell a közös közösségi politikákat és pénzügyi eszközöket, csökkentenie kell a túlnépesedést a zsúfolt területeken, és támogatnia kell az elmaradott régiókat.

Az újonnan létrehozott Regionális Fejlesztési Alapból háromféle intézkedés volt támogatható. Állami kiadásokra az alapból származó támogatás legfeljebb 50%-át lehetett felhasználni:

- ▶ 1. a legalább 10 új munkahelyet létrehozó kisvállalkozásokba történő beruházások;
- ▶ 2. az 1. ponthoz kapcsolódó infrastruktúrába való beruházások; és
- ▶ 3. a hegyvidéki területeket érintő infrastrukturális beruházások, amelyek a mezőgazdasági orientációs alapból is támogathatók voltak.

A tagállamoknak projektszinten kellett pályázniuk az ERFA támogatására. A döntéseket a tagállamok bizottsága hozta a Bizottság javaslatai alapján.

A regionális politikáért felelős biztos, **George Thomson** megállapította, hogy az új alap „visszaadja több millió egyszerű polgár Közösségbe vetette hitét, akik már oly rég óta várnak a regionális alappal kapcsolatos kötelezettségvállalás teljesítésére”.

A Párizsban hozott döntés igazolja az EK-tagállamok közötti szolidaritás meglétét, amely a gazdaságaikat érintő hatalmas nyomás ellenére is jelen volt a szóban forgó időszakban. A regionális politika hatékony elindulása annak a szélesebb törekvésnek a része, amely az európai gazdaságokat hivatott egymáshoz közelíteni.

ÁTTÖRÉS A KÖZÖSSÉG TÖRTÉNETÉBEN ▼

Ebben az időben az egyesült királysági **George Thomson** volt a regionális politikáért felelős biztos.

Véleménye szerint a regionális alap létrehozása „fontos áttörést jelent az egész Közösség számára... Habár az alap meglehetősen szerény, gyakorlati előnyökkel fog járni Európa leghátrányosabb helyzetű régiói számára 1975-től kezdődően”.



George Thomson egyik 1974-es beszédében, amely az új alap, az ERFA bejelentéséről szólt, a következő azóta híressé vált és sokat emlegetett mondat is elhangzott:

„Aligha mondható, hogy külföldiek diktálnak, ha a saját kormányunk is egyike ezeknek a »külföldieknek«.”

Abban az időszakban, amikor az Egyesült Királyság a tagságával kapcsolatos feltételeket újratárgyalta, Thomson megállapította, hogy az Egyesült Királyság az alap 28%-ára jogosult, miközben az alaphoz való hozzájárulása kevesebb mint 17%. Azt is kiemelte, hogy az új politikának az ágazatok előregedésének problémáival (ez kifejezetten az Egyesült Királyságra volt jellemző ebben az időben), valamint a Közösség mezőgazdasági problémáival kell foglalkoznia.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/hu/policy/what/history/

▶CORINA CREȚU ÁLLANDÓ LENDÜLETBEN

Corina Crețu regionális politikai biztосként hivatali ideje első hónapjaiban folyamatosan úton volt. Uniós finanszírozásból megvalósuló projektek helyszínére látogatott el, és különböző érdekeltekkel, partnerekkel és magas rangú személyekkel találkozott Európán belül és kívül.

Utazásai során az Unió számos részén járt, még Guadeloupe-be is ellátogatott, ahol a legkülső régiók konferenciáján vett részt. A látogatások programjából Corina Crețu biztos első kézből tájékozódhatott a helyi helyzetről és a legfontosabb kérdésekről, egyúttal lehetősége nyílt arra, hogy személyesen találkozzon azokkal a fontos hivatali személyekkel, akikkel hivatali ideje alatt együtt kell működnie. Mivel szívesen találkozik másokkal, és örömmel tájékozódik személyesen a projektekről, a soron következő látogatások közül több elé is várakozással tekint. A megfelelő kommunikáció további népszerűsítése érdekében rendszeresen beszámol blogjában a tevékenységeiről, emellett hírcsatornát hozott létre a Twitteren és a Facebookon.



▶23/01/2015

Ljubljana/Szlovénia

Corina Crețu és Alenka Smerkolj, a fejlesztésért, stratégiai projektekért és kohézióért felelős szlovéniai miniszter látogatása a Škocjan-barlangrendszerrel, két, ERFA által támogatott, turisztikai infrastruktúra bővítésére irányuló projekt helyszínén.



▶30/01/2015

Zágráb/Horvátország

A partnerségi megállapodás bemutatása Branko Grčić-csal, Horvátország miniszterelnök-helyettesével és regionális fejlesztésekért és EU-támogatásokért felelős miniszterével.

▶TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu/blog_hu

<https://twitter.com/CorinaCretuEU>

<https://www.facebook.com/EUCorinaCretu>



▶12/02/2015

Párizs/Franciaország

Az EU által finanszírozott „Juliette” projekt keretében létrehozott Nao robot megtekintése. A Juliette projekt robotikára szakosodott laboratóriumokat és kkv-kat tömörítő klaszter.



▶30/03/2015

Prága/Cseh Köztársaság

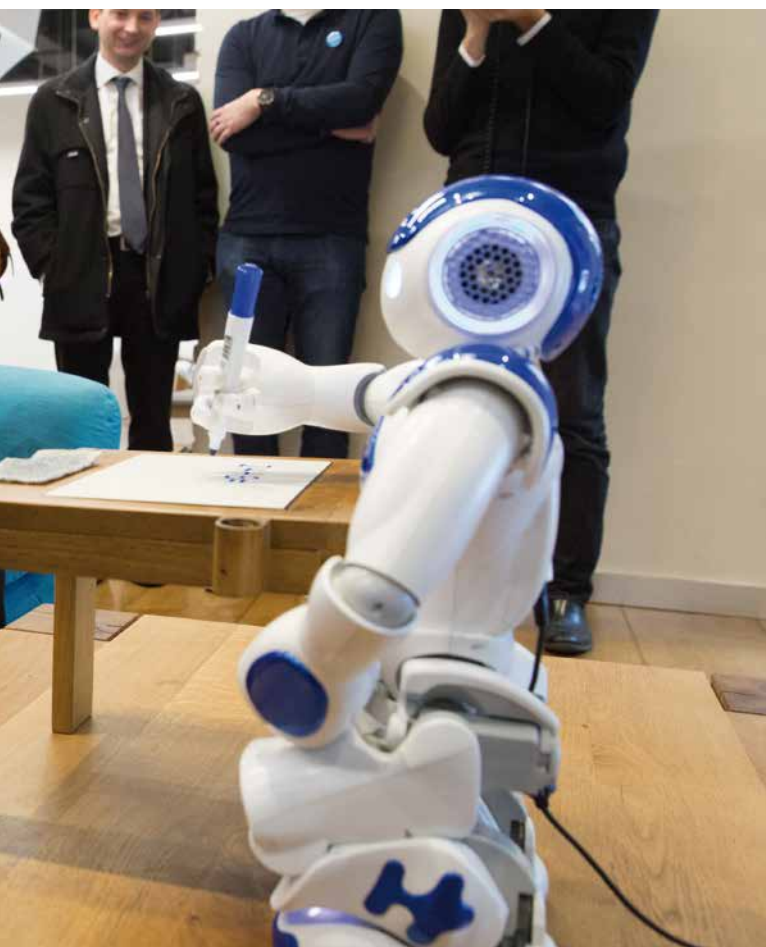
Corina Crețu és Karla Šlechtová regionális fejlesztésért felelős miniszter a cseh régiókat ábrázoló bemutatóról beszélget.



▶08/01/2015

Riga/Lettország

Az Európa jövőjéről szóló vitában való részvétel a rigai Lett Közösségi Házban Frans Timmermansszal, az Európai Bizottság alelnökével (balra) és Valdis Dombrovskisszel (középen).



▶06/03/2015

Mérida/Spanyolország

Látogatás a Gameroil vállalatnál egy spanyolországi látogatássorozat keretében az uniós források végrehajtásáért felelős érdekelt felek részvételével.



▶12/03/2015

Rătești/Románia

Látogatás egy gazdaságban Phil Hogan mezőgazdasági és vidékfejlesztési biztossal (balról a harmadik) és Daniel Constantin mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszterrel (balról a negyedik).

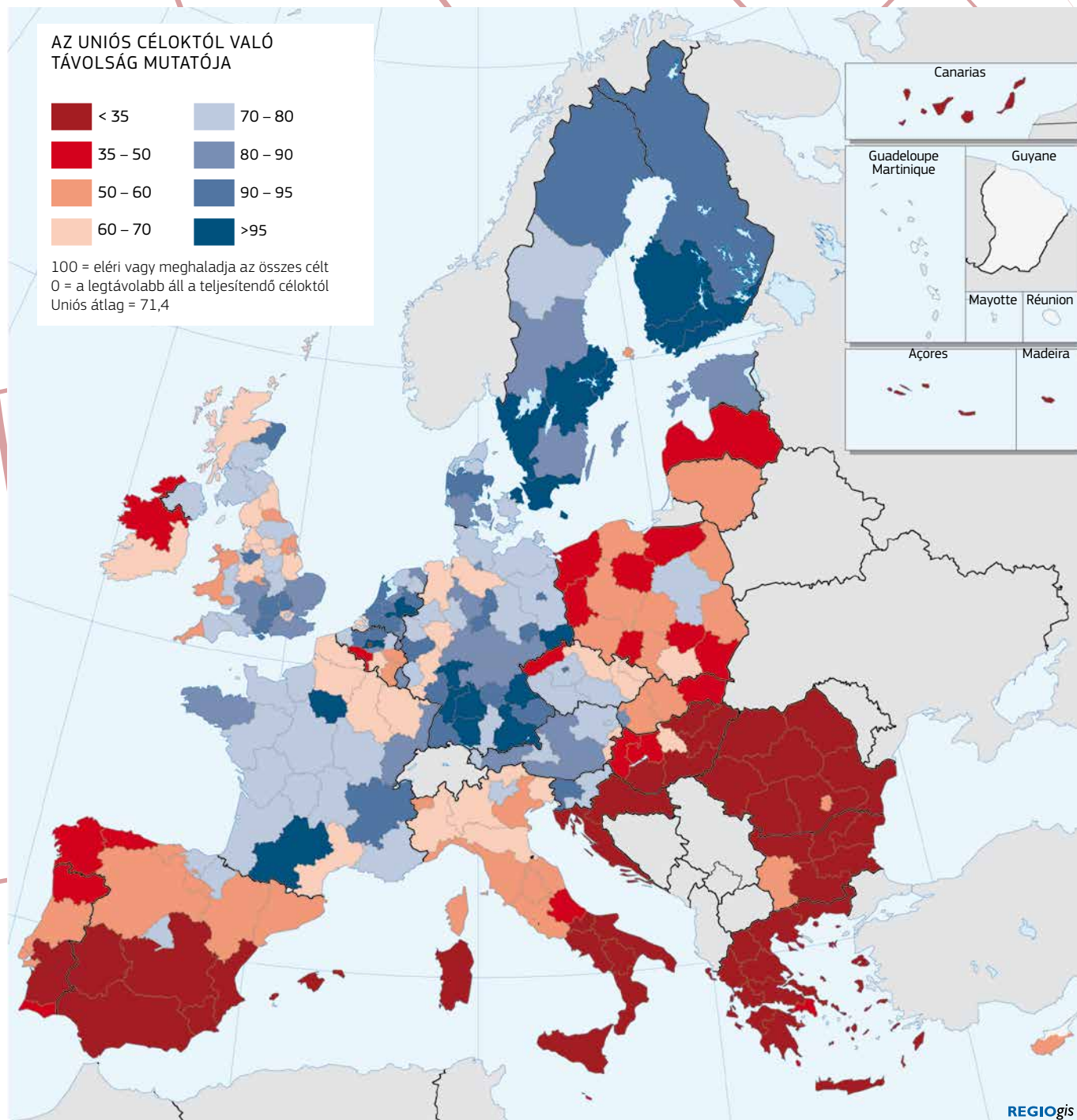


▶19/03/2015

Odera-Frankfurt/Németország – Słubice/Lengyelország

Elżbieta Polakkal, a lengyelországi Lubusi vajdaság vezetőjével a német-lengyel határnál, ahol a régió határon átnyúló együttműködéséről beszélgettek.

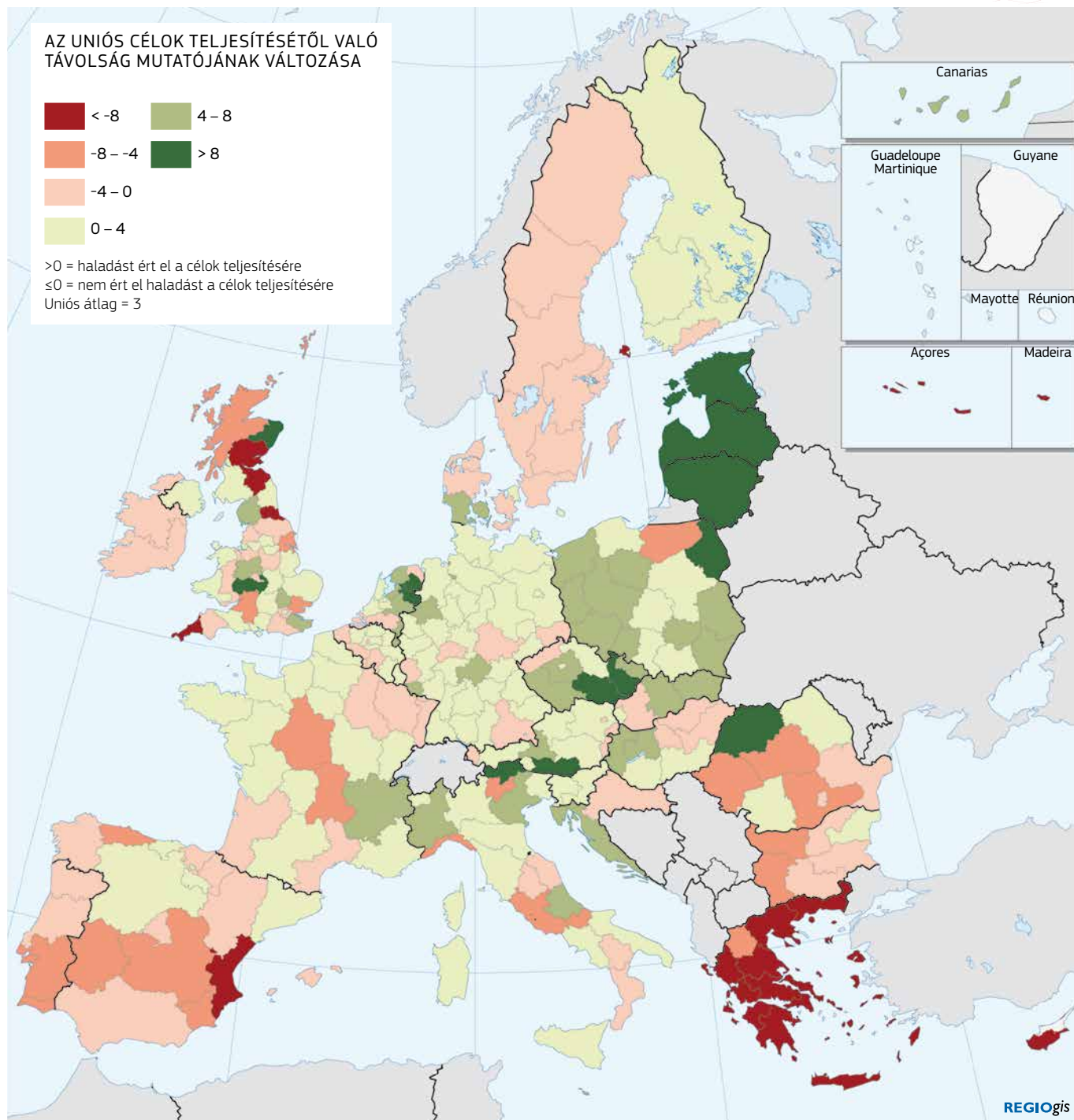
▶ AZ EURÓPA 2020 MUTATÓJA, 2012



Az Európa 2020 regionális indexe azt méri, hogy a régiók milyen messze vannak az Európa 2020 foglalkoztatásra, oktatásra, szegénységre és innovációra irányuló négy fő célkitűzésének a teljesítésétől. Az a régió, amelyik teljesít egy célt, 25 pontot kap. Azok a régiók, amelyek legmesszebb vannak a cél teljesítésétől, 0 pontot kapnak. Öt régió, a három skandináv fővárosi régiót is beleértve,

2012-ben teljesítette az összes célt, ezért 100 pontjuk van. A fővárosi régiók szinte minden esetben a legjobban teljesítenek az országuk régiói közül. Németország, Ausztria, az Egyesült Királyság, Franciaország, a Benelux államok magas pontszámmal rendelkeznek, míg a déli régiók és a 2004 óta csatlakozó tagállamok általában alacsony pontszámot érnek el.

▶ AZ EURÓPA 2020 MUTATÓ VÁLTOZÁSA, 2010–2012



A fejlett, átmeneti és elmaradott régiók között éles különbségek tapasztalhatók. A foglalkoztatási ráták, a felsőoktatási ráták és a kutatás-fejlesztés mértéke sokkal alacsonyabb az elmaradottabb régiókban a többihez képest. Következésképpen a 2020-as mutató kétszer olyan magas a fejlettebb régiókban, mint az elmaradottabbakban.

2010 és 2012 között nyolc régió több mint tíz ponttal növelte pontszámait: a balti államok, két holland, két egyesült királysági és egy romániai régió. A következő tizenhat régió értéke azonban 10 ponttal csökkentek: tíz görög, két spanyol, két portugál, egy egyesült királysági régió és Ciprus.

▶ UNIÓS TÁMOGATÁS A LEGKÜLSŐ RÉGIÓKNAK

SEGÍTSÉG A REGIONÁLIS ESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSÁHOZ

Corina Crețu regionális politikáért felelős biztos februárban először látogatott el Guadeloupe-ba az Unió legkülső régióinak 20. elnöki konferenciájára. A konferencia keretében lehetőség nyílt a kilenc régió gazdasági növekedési stratégiájának és az elérhető uniós források legteljesebb mértékben történő felhasználási módjainak megvitatására.

A kilenc legkülső régiót Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Martin, az Azori-szigetek, Madeira és a Kanári-szigetek alkotja. Ezek a régiók szerves részei az Uniónak, és az uniós jog, valamint az uniós tagsággal járó valamennyi jog és feladat is vonatkozik rájuk.

Az elnöki konferenciát az éppen aktuálisan elnökséget ellátó régióban (ezúttal Guadeloupe-ban) évente rendezik meg. A rendezvény az uniós politika koordinációjáért felelős biztosnak, valamint a legkülső régióknak és azok elnökeinek legfőbb politikai szintű találkozója. A konferencián megvitatják a régiók uniós stratégiáit a különböző uniós politikák, így például a mezőgazdaság, környezetvédelem, kohézió, halászati politika, kereskedelem stb. terén.

Kihívások

A legkülső régiók óriási potenciállal rendelkeznek, azonban számos kihívással kell szembenézniük sajátos földrajzi helyzetük miatt, és mert többségük sziget.

Távoli fekvésük, szigetjellegük, kis méretük, kedvezőtlen domborzati és éghajlati viszonyaik és néhány terméktől való gazdasági függőségük miatt nehézségekkel kell megküzdniük. Gazdaságuk ezért viszonylag ingatag. Számos potenciállal is bírnak azonban, és Európa fontos eszközei. A legkülső régiók kiterjesztik az EU befolyását a régiókban, így az Atlanti-óceán északkeleti részén, a karibi térségben, Amazóniában és az Indiai-óceánon.

Források

Tengeri erőforrások tekintetében a régiók jelentős tartalékpotenciállal bírnak, ami egyedülálló mélytengeri „kutatólaboratóriumot” képvisel az Unió számára az élelmezésbiztonság, éghajlat-politika, energetika és biotechnológia területén.

A területek különleges fajok sokféleségének adnak otthont. Az itt található ökoszisztémáknak világszinten létfontosságú a szerepük a biológiai sokféleség szempontjából. A feltételek a megújuló energiaforrások hasznosításához, így például bioüzemanyagok, a szél, a napenergia, valamint a geotermikus és a fotovoltai energia felhasználásához is adottak.

A legkülső régiók kivételes természeti és kulturális környezeti adottságaiknak köszönhetően a turizmus terén is értéket képviselnek. Elhelyezkedésük emellett óriási lehetőségeket teremt az EU számára űrkutatási, asztrofizikai és műholdas tevékenységei elvégzéséhez.

A humán tőkét illetően a legkülső régiókban sokkal több a jól képzett munkaerő, jobbak a közszolgáltatások és fejlettebb a szakértői közösség, mint a szomszédos régiókban, aminek köszönhetően képesek szolgáltatásaikkal és szakértelmükkel felvenni a versenyt a jelentős hozzáadott értékkel jellemezhető ágazatokban.

Az EU támogatása

Az EU segíti a régiókat a gazdaságukra irányuló modernizációs törekvéseik megvalósításában és az előttük álló akadályok leküzdésében. Olyan területekre koncentrál, ahol támogatása valóban szemmel látható eredményekkel jár.

2014–2020 között több mint 6,6 milliárd eurónyi támogatás érhető el az európai strukturális és beruházási alapok révén a kilenc régió számára, hogy megoldják az előttük álló gazdasági és környezetvédelmi nehézségeket, és a hátrányból előnyt kovácsoljanak.

A Bizottság 2012. évi „Az Európai Unió legkülső régiói: úton az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó partnerség felé” című közleményében öt prioritási tengelyt határozott meg, így a hozzáférhetőséget, a versenyképességet, a regionális integrációt, a társadalmi dimenzió megerősítését és az éghajlatváltozás kezelését, hogy összhangba hozza a legkülső régiók szakpolitikai intézkedéseit az Európa 2020 stratégiával.

Látogatása során **Corina Crețu** kiemelte a 2014–2020 időszak operatív programjaiban rejlő potenciálok kiaknázásának fontosságát és hangsúlyozta, hogy megfelelő eszközökkel kell regionális politikai támogatást nyújtani a legkülső



EMLÉKMŰ A RABSZOLGASÁGRÓL POINTE-À-PITRE KIKÖTŐJÉBEN

Corina Crețu látogatása során tiszteletét tette a rabszolgaság és a rabszolgakereskedelem eltörlésének emléket állító új emlékműnél. Az ERFA társfinanszírozásával megvalósult épületegyüttes a megemlékezés helye lehet több millió ember számára, akik életére a rabszolgaság valamilyen módon hatással van. Az emlékmű egyúttal a megértés és a megbékülés szimbóluma, de várhatóan turisztikai látványosságként is funkcionál majd, valamint gazdasági tevékenységeket és új munkahelyeket teremt.

A komplexumot Franciaország elnöke fogja felavatni 2015 májusában. Corina Crețu az emlékmű mellett a guadeloupe-i Pointe-à-Pitre kikötőjébe is ellátogatott. A hatalmas fedett kikötő bővítése az ERFA támogatásából valósul meg. A kikötő igen fontos szerepet játszik a szigetcsoport gazdasága, valamint a nemzetközi kereskedelem szempontjából (különösen, ha figyelembe vesszük a Panamacsatorna közelmúltbeli bővítését), azonban természeti katasztrófák által jelentős mértékben veszélyeztetett régióban helyezkedik el.

régióknak, hogy a rendelkezésükre álló eszközökből valódi növekedési lehetőségeket teremtsenek.

Cselekvési tervek

A Bizottság 2012 során felkérte a legkülső régiókat, hogy dolgozzanak ki egyéni cselekvési terveket, amelyek tartalmazzák az igényeiket, a lehetőségeiket és a hosszú távú stratégiai prioritásaikat.

A legkülső régiók cselekvési terveikben kifejtik, hogyan kívánják megvalósítani az Európa 2020 kezdeményezéseit – figyelembe véve az egyéni helyzetüket. A cselekvési tervek alkalmazási köre túlmutat az ESB-alapokból finanszírozott



▶ Az Unió legkülső régióinak elnöki konferenciája, Guadeloupe.

programokon, és olyan további kérdésekkel is foglalkozik, mint az EU horizontális programjaihoz való csatlakozás lehetősége.

Az intézkedések többségének fő célja a munkanélküliség elleni küzdelem, a további regionális integráció, valamint a megújuló energiák szélesebb körű felhasználása az éghajlatváltozás ellensúlyozása érdekében.

A 2013. évi elnöki konferencián, amelyet La Réunion szigetén rendeztek meg, a Bizottság *ad hoc* munkacsoportok megalakítására tett javaslatot, hogy segítsék a konkrét intézkedéseket tartalmazó cselekvési tervek végrehajtását.

A munkacsoportok 2014-ben kezdték meg munkájukat. Az ez ideig megtartott hat „plenáris” ülés mellett telekonferenciákat is rendeztek a konkrétabb regionális ügyek megvitatása céljából.

Foglalkoztatási támogatás

A legkülső régiók kérésére különösen nagy figyelmet kaptak a munkanélküliség elleni küzdelemre irányuló intézkedések. Az intézkedések nyomán létrehozták a legkülső régiók foglalkoztatási hálózatát, amelyet hivatalosan a legkülső régiók elnökei nyitottak meg 2014 szeptemberében.

A Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága, valamint a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága közösen fogják segíteni a legkülső régiókat az olyan konkrét intézkedések és projektek kidolgozásában, amelyek a foglalkoztatottság javítását hivatottak elősegíteni, különösen a legkülső régiók foglalkoztatási hálózatának keretében.

Corina Crețu külön elismeréssel szólt a háromoldalú munkacsoportok munkája nyomán kialakult dinamizmusról.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/hu/policy/themes/outermost-regions/

▶ EURÓPA REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI TAPASZTALATAINAK KITERJESZTÉSE LATIN-AMERIKÁRA

Európa negyven esztendőnyi tapasztalattal rendelkezik egy kifejezetten európai regionális fejlesztési modell létrehozása terén. Az utóbbi időben ezeket a tapasztalatokat intenzív együttműködés keretében számos latin-amerikai országgal osztották meg.

A latin-amerikai országok számára az elmúlt években egyre fontosabbá vált, hogy nagyobb betekintést nyerjenek az európai regionális politika céljaiba és módszereibe. Ezek ugyanis alapul szolgálhatnak a latin-amerikai országok számára olyan politikák kidolgozásához és végrehajtásához, amelyek egyenletesebb gazdasági fejlődést tesznek lehetővé, elősegítve a nemzeti versenyképesség és foglalkoztatás javítását és megerősítve a határokon átnyúló együttműködést. Dél-Amerikában annyira fontosnak tartják ezeket a kérdéseket, hogy létrehozták a *Red Latinoamericana de Políticas Públicas de Desarrollo Regional* (regionális fejlesztési közpolitikák latin-amerikai hálózata) elnevezésű hálózatot, amelynek segítségével 17 ország cseréli ki egymás között a tapasztalatokat és bevált gyakorlatokat. Ami az Európa és Latin-Amerika közötti kapcsolat tágabb összefüggéseit illeti, a 2015 júniusában megrendezésre kerülő EU-CELAC (Latin-amerikai és Karibi Államok Közössége) csúcstalálkozó témája „Közös jövőnk alakítása: virágzó, összetartó és fenntartható társadalmak kialakítása polgáraink számára” lesz. Ahogy a cím is sugallja, a csúcstalálkozót erőteljes területi fejlesztési dimenzió fogja jellemezni.

A regionális fejlesztés európai modellje

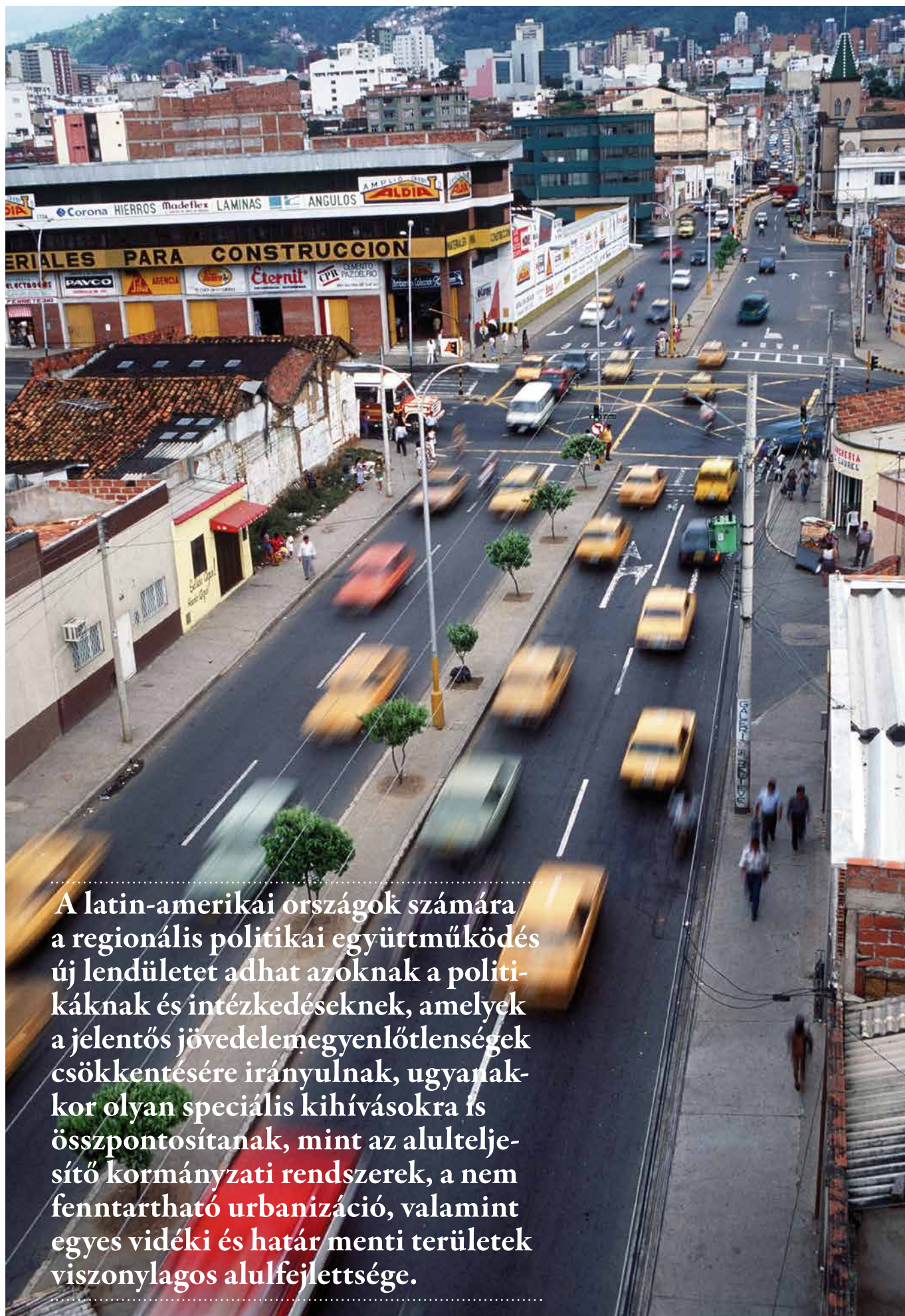
A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság az Európai Unió képviselőjében 2006-ban együttműködési programot hozott létre a feltörekvő országokkal, amelyet 2009 óta az Európai Parlament is nagyon határozottan támogat. A program lényege, hogy a több mint 25 éves európai tapasztalatokat párbeszéd és a bevált gyakorlatok cseréje révén világszerte

megosztják más országokkal. Az együttműködés alapját az az érdeklődés képezi, amely Európán kívül jelentkezett a regionális fejlesztés európai modellje iránt. Ez a modell piacorientált, a verseny fenntartása és a nyílt közbeszerzések vonatkozásában szigorú szabályok jellemzik, tiszteletben tartja a jó kormányzás, az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés alapelveit, és támogatja a fejlesztési intézkedések kidolgozásában és végrehajtásában való minél szélesebb körű részvételt. A párbeszédbe – a nemzetközi tapasztalatok legjavát magában foglaló *decentralizált együttműködés* formájában – egyre növekvő mértékben bevonják mindkét fél városait és régióit. A párbeszédnek ilyen módon hálózatépítési lehetőséget jelentenek a regionális szereplők számára, amelyek révén új üzleti és kereskedelmi kapcsolatok jöhetnek létre.

A latin-amerikai országok számára az együttműködés fő vonzereje abban áll, hogy a regionális politika által lehetőségük nyílik új lendületet adni azoknak a politikáknak és intézkedéseknek, amelyek a jelentős jövedelemegyenlőtlenségek csökkentésére irányulnak, ugyanakkor olyan speciális kihívásokra is összpontosítanak, mint az aluteltjesítő többszintes kormányzati rendszerek, a nem fenntartható urbanizáció, valamint egyes vidéki és határ menti területek viszonylagos alulfejlettsége. A latin-amerikai országok kifejezetten szeretnék megismerni az európai regionális innovációs rendszereket, amelyekből ötleteket kívánnak meríteni a hozzáadott értéket termelő ágazatok támogatásának új lehetőségeire, valamint az elsődleges termékektől és a nyersanyag-kitermelő ipárgaktól való hagyományos függőség csökkentésére nézve.

Regionális politikai párbeszéd Brazíliával

A Brazíliával való együttműködés középpontjában főképpen a kormánynak a nemzeti regionális fejlesztési politika második generációjára irányuló politikai kezdeményezése áll. Az előkészítő munkát a prioritási célkitűzések és a végrehajtási rendszerek tekintetében nagymértékben befolyásolta



A latin-amerikai országok számára a regionális politikai együttműködés új lendületet adhat azoknak a politikáknak és intézkedéseknek, amelyek a jelentős jövedelemgyenlőtlenségek csökkentésére irányulnak, ugyanakkor olyan speciális kihívásokra is összpontosítanak, mint az alulteljesítő kormányzati rendszerek, a nem fenntartható urbanizáció, valamint egyes vidéki és határ menti területek viszonylagos alulfejlettsége.

az európai regionális politika modellje. Mióta a párbeszéd 2007-ben a nemzeti integrációs miniszterrel kötött egyetértési megállapodás révén hivatalossá vált – amely egyébként az első olyan megállapodás volt, amelyet az Európai Unió ezen a téren egy latin-amerikai országgal kötött –, több mint 40 egyedi együttműködési projektet hajtottak végre, köztük konferenciákat, szemináriumokat, képzési programokat, tanulmányi látogatásokat, csereprogramokat regionális szereplők és képviselők számára, tanulmányokat és különböző kísérleti projekteket Francia Guyana határ menti régiójában (ez az EU leghosszabb külső határa egy harmadik országgal). Kiemelt figyelmet érdemel a Brazília sokrétű területi áttekintésére irányuló tanulmány, amely az OECD együttműködésével valósult meg.

Regionális innovációs stratégiák kidolgozása Chilében

Chilében különösen erősek a hozzáadott értéket termelő ágazatok támogatására és az elsődleges szektortól való függőség csökkentésére irányuló törekvések. Az európai uniós társfinanszírozással megvalósuló „RED” projekt (2011–2012) keretében hét chilei régió dolgozott ki regionális innovációs stratégiákat (RIS) az azonos nevű európai módszertan alapján. A projekt pozitív hatásainak és eredményeinek köszönhetően a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság kiegészítő pénzügyi támogatást bocsátott rendelkezésre a kidolgozott stratégiák adott régiókban történő végrehajtására, a felügyeleti rendszerek létrehozását is beleértve.

Ezek az innovációs stratégiák a chilei régiók egyetértésével és együttműködésével új lendületet kívánnak adni az üzleti és tudományos ágazatoknak, valamint a közintézményeknek. Ugyanakkor intenzív képzési és oktatási programok révén a szaktudás szintjét is javítani kívánják az érintett régiókban. Az uniós támogatás hozzájárult a regionális kormányzás erősítéséhez és ezáltal ahhoz a regionális decentralizációs folyamathoz is, amely a chilei kormány kiemelt célkitűzései közé tartozik.

Regionális politika és határokon átnyúló integráció Peruvál

A határokon átnyúló együttműködéssel összefüggésben a regionális innovációs stratégiák terén Peruvál nem is olyan régóta (2013 óta) folyó együttműködés máris figyelemre méltó eredményeket hozott. A Cusco és Tacna régiókban európai módszertannal megvalósuló, kísérleti regionális innovációs tanulmánynak köszönhetően új partnerségek jöttek létre vállalkozások (kkv-k), egyetemek, kutatóközpontok és helyi hatóságok között annak érdekében, hogy a regionális fejlődés fellendítése érdekében azonosítsák és fejlesztik a hozzáadott értékkel rendelkező tevékenységeket.



▶ Az Iguazú-vízesés az argentin–brazil határon.

Az Európai Bizottság támogatásával 2013 decemberében Peru volt a házigazdája a „Területi fejlesztés innovációja” címen megrendezett nemzetközi szemináriumnak. Az eseménynek több mint 200 latin-amerikai és európai résztvevője volt.

A regionális innováció és fejlesztés terén sor került egy háromoldalú (EU, Peru, Chile) kiegészítő projektre is Tacna (Peru) és Arica (Chile) régiók, valamint a fővárosi régiók (Lima és Santiago) részvételével. Ez a projekt például az agráripárban, a turizmusban és a vízellátási szektorban támogatta az ágazatfejlesztést a határokon átnyúló partnerségek révén. Egy szintén háromoldalú (EU, Peru, Brazília), határokon átnyúló együttműködés keretében az Amazonas perui és braziliai medencéjében hajtanak végre különböző projekteket, főként az akvakultúra terén. Ennek a projektnek az eredményeképpen meg fogják határozni azokat a konkrét lépéseket, amelyek hatékonyabbá tehetik az Amazonas-medence akvakultúra-ágazatának fenntartható és versenyképes fejlesztésére irányuló közpolitikákat.

Növekvő érdeklődés az EU-val való regionális politikai együttműködés iránt

A közelmúltban megállapodás született két új párbeszéd megkezdéséről. Az EU elsőként 2014 októberében Mexikóval állapodott meg, ahol az új kormány kiemelt figyelmet szentel egy országos szintű regionális fejlesztési politika kidolgozásának. A második megállapodásra 2015 januárjában került sor egy szupranacionális szervezettel, a 8 közép-amerikai országot tömörítő SICA-val (Közép-amerikai Integrációs Rendszer). A SICA-val – amely 2013-ban széles körű társulási megállapodást kötött az Európai Unióval – való együttműködés során az EU célja a határokon átnyúló együttműködés bevált gyakorlataira vonatkozó információk megosztása egy olyan bevezető tanulmány révén, amelyet három, az integrációs folyamat során különleges kihívásokkal szembesülő területen hajtottak végre: Fonseca-öböl (El Salvador–Honduras–Nicaragua), Trifinio régió (El Salvador–Guatemala–Honduras) és a Sixaola folyó medencéje (Costa Rica–Panama).



Határokon átnyúló együttműködési projektek Latin-Amerikában

A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság az Európai Határmenti Régiók Szövetsége (EHMRS) támogatásával és argentin, bolíviai, brazil, chilei, kolumbiai, ecuadori, paraguayi, perui és uruguayi résztvevőkkel számos olyan tanulmányt, műhelytalálkozót, szemináriumot és tanulmányi látogatást valósított meg, amelyek a latin-amerikai országok és régiók közötti határokon átnyúló együttműködésre irányulnak. A bevezető projektben meghatározták az együttműködés területeit, lehetőségeit és kihívásait, elsősorban a Paraguay és Argentína, illetve az Uruguay és Brazília közötti határmenti régiók vonatkozásában.

Ezt követően az EU (a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság) a Paranáy folyó fejlesztési területeinek fenntartható és átfogó növekedését támogató tanulmányt finanszírozta.

Latin-amerikai szakértők és politikusok további határokon átnyúló együttműködési projektek részeként számos tanulmányi látogatást tettek különböző európai határmenti régiókba, ahol a témáról szóló szemináriumokon vettek részt. A résztvevők között nemzeti és szupranacionális hatóságok, a Déli Közös Piac (Mercosur), az Andok Közösség, a SICA és az EU, valamint a civil társadalom, a tudományos és üzleti élet képviselői is voltak.

Együttműködés a fenntartható városfejlesztés terén

A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság és az Amerikai Fejlesztési Bank (IDB) 2010 óta nyújt támogatást európai, latin-amerikai és karibi városoknak egy integráltabb és fenntarthatóbb városfejlesztés megvalósítása érdekében (URBELAC). A fő célkitűzés a fenntarthatóbb városfejlesztés támogatása az Atlanti-óceán két partján olyan hálózatok létrehozásával, amelyek lehetővé teszik, hogy a hasonló kihívásokkal szembesülő állami szereplők megosszák egymással

a bevált gyakorlatokra vonatkozó tapasztalataikat, valamint a fenntartható és integrált városszervezések és intézkedésekre vonatkozóan levont következtetéseket. A hálózathoz létrehozása óta 22 város csatlakozott az Atlanti-óceán két partjáról.

A társadalmi kohézió regionális programjával (EUROSociAL) való együttműködés

Az Európa és Latin-Amerika közötti, fontos és hosszú távú együttműködési program prioritása, hogy az érintett országok és régiók érdekében támogassa a regionális fejlesztési politikákat. A Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság műhelytalálkozók szervezésével és műhelytalálkozókra való részvétellel, valamint a latin-amerikai nemzeti és regionális hatóságoktól érkező látogatók fogadásával nyújt támogatást. Támogatja ezenkívül az előzőekben említett regionális fejlesztési közpolitikák latin-amerikai hálózatának munkáját is.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/hu/policy/cooperation/international/latin-america/

▶ ÖSZINTÉN A REGIONÁLIS POLITIKÁRÓL



Shirin Wheeler elmondja, hogyan lett újságíróból regionális politikai szóvivő, amit 2012 szeptembere és 2014 novembere között töltötte be.

Amikor a Berlaymont irodaházban a szokásos déli megbeszélés előtt kávéztunk, egy Brüsszelbe kiküldött cseh rádiós tudósító azt mondta, hogy ha az EU nem szakítaná időről időre félbe a különböző programokat, akkor a nemzeti és helyi közigazgatási rendszer sokkal rosszabb állapotban lenne. Ez az újságíró, és mint kiderült sokan mások is a Brüsszelbe kiküldött tudósítók közül, nem viseltettek ellenérzésekkel az uniós regionális politika iránt, mert azt inkább újító szelleműnek és alapvetően jótékony hatásúnak látták. Természetesen sokan teljesen más véleményen voltak, de ezek a beszélgetések elgondolkodtattak arról, hogy az Európa különböző részeiről érkező újságírók mennyire másképp látják az EU-t és különösen az uniós regionális politikát. Arra is rájöttem, milyen fontos lenne megértetni az emberekkel, hogy a regionális politika sokkal nagyobb jelentéssel bír, mint az uniós tagsággal járó regionális támogatások összessége.

Akkoriban a BBC tudósítója voltam, és nagyjából 15 éve tájékoztattam a nemzetközi és hazai közönséget az európai ügyekről. Nem igazán terveztem, hogy az Európai Bizottságnak fogok dolgozni. Ugyanakkor bizonyos szempontból logikus lépés volt. A helyi BBC rádió és a regionális BBC televízió brüsszeli tudósítójaként nagyon érdekes témának találtam az uniós politikák helyi átültetését és megvalósulását. Hogyan valósul meg például egy namuri pékségben a munkaidő-szervezésről szóló irányelv? Vagy tanulhat-e például valamit az uniós halászati politika egy frízföldi együtműködési projektből, amelynek keretében a halászok

megosztják egymás között a halászati jogosítványokat? Vagy mit jelent egy andalúz flamencotáncosnak az európai identitás?

Amikor elfoglaltam új irodámat a Berlaymont irodaépületben, Európát pénzügyi és gazdasági válság fojtogatta, amivel én és kollégáim persze rengeteget foglalkoztunk a sajtóban. Egyértelműen nagyon fontos volt, hogy a regionális politikát mint a válságra adott választ pozicionáljuk: míg a többi területen többnyire megszorításokról beszéltek, a regionális politikában sokkal inkább a beruházásokról és az emberek képességeibe fektetett bizalomról folyt a szó. Ahogy az később, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság görög részlegének a 13 görögországi régióba tett látogatása során kiderült, az emberek jól fogadják az ilyen pozitív üzeneteket, különösen ha éppen reményből van a legnagyobb hiány.

Nagyon jó időpontban vettem át a regionális politikai szóvivői munkát. Az Európai Parlamentben teljes gőzzel zajlottak a háromoldalú egyeztetések, hiszen a regionális politika reformjáról folyó tárgyalások éppen a végső szakaszukba értek. Megkönnyebbültem láttam, hogy – az olyan szakzsargonoszerű kifejezések ellenére, mint az „előzetes (*ex ante*) feltételrendszer” és az „intelligens szakosodás” – olyan változások jönnek, amelyeket képes leszek lelkesen támogatni és „eladni”. Szerintem egy szakpolitikai szóvivő nem tud meggyőző lenni, ha nem hisz abban, amit csinál, és én emelt fővel akartam megjelenni a volt kollégáim előtt a sajtószobában!

De tényleg nagy váltást jelent uniós tudósítóból uniós szóvivővé válni – még akkor is, ha tudósítóként egy olyan közszolgálati műsorszolgáltatónál dolgoztam, amelynek mottója: „mission to explain”, azaz „küldetésünk, hogy megmagyarázzuk az eseményeket”. Egy politikai intézmény szóvivőjeként teljesen új kötelezettségeket kell vállalni. Az „üzenetek” és „közvetítendő irányvonalak” világába csöppentem. Ugyanakkor egyértelmű volt, hogy a Bizottság munkáját – megnyugtató módon – az átláthatóság, a vitára való nyitottság és a nyilvánosság bevonása jellemzi. Mindenképpen új tapasztalat volt, hogy meg kellett találni a megfelelő közepetet az óvatosság és a nyitottság között.

Zárásképpen egy üzenet a szakpolitikai szóvivőknek: igaz, hogy minden szakpolitikának vannak érzékeny oldalai, de a regionális politika terén rengeteg olyan példával tudunk szolgálni, amelyek az EU polgárainak életére gyakorolt pozitív hatásait igazolják. Ha túlságosan biztonsági játékosok vagyunk, abba a hibába eshetünk, hogy „eltitkoljuk” a jó híreket ahelyett, hogy elmondanánk őket. ■

▶ ÉRTÉKELÉSI TERVEK

A TÉNYEKEN ALAPULÓ POLITIKA TÁMOGATÁSA

Az operatív programok elfogadását követően az irányító hatóságoknak egy éven belül értékelési terveket kell a monitoringbizottság elé terjeszteniük. Az értékelési tervek az összes programra kiterjednek, és egészen a programozási időszak végéig meghatározzák az értékelési tevékenységeket. Az értékelési tervek fontos eszközök, amelyek segítségével a kohéziós politika eredményei hatékonyabban értékelhetők.

Az európai strukturális és beruházási alapok 2014–2020 közötti programozási időszakára vonatkozó rendelet minden korábbinál erőteljesebben hangsúlyozza a programok célkitűzéseit, a várt eredmények eléréséhez szükséges támogatási logikát és az értékelés szerepét. A rendelet kötelezővé teszi az értékelési tervek és hatásértékelések kidolgozását annak megállapítására, hogy mennyiben járultak hozzá az alapok a programok célkitűzéseinek megvalósításához. A tagállamoknak és az Európai Bizottságnak rendszeresen jelenteniük kell az eredményekről és a hatásokról: a tagállamok az Európai Bizottságnak jelentenek, az Európai Bizottság pedig az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint a Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának. A tagállamok 2022-ben összefoglalót dolgoznak ki az értékelés eredményeiről. Ez szolgál majd a kohéziós politika utólagos, bizottsági *ex post* értékelésének alapjául. Így a tagállami értékelések az irányadó vita legmagasabb szintjére is eljutnak.

Az értékelési tervek kidolgozása nem könnyű feladat. Egyrészt az szükséges hozzá, hogy a programok egyértelműen meghatározzák, min akarnak változtatni. Elengedhetetlen ezenkívül az is, hogy a releváns mutatókat nyomon kövessék és ellenőrzik. Ezután a programok által érintett szakpolitikai területekre vonatkozóan rendelkezésre álló tényeknek megfelelően döntéseket kell hozni arra vonatkozóan, mire kell összpontosítani az értékelési tevékenységeket annak érdekében, hogy felszámolhassák az ismeretbeli hiányosságokat, és eleget tegyenek a szabályozási követelményeknek is.

Ezért az értékelési terveknek fel kell sorolniuk a program tartama során elvégzendő értékeléseket, és elegendő forrást kell elkülöníteniük az ezekhez szükséges adatgyűjtéshez és adatelemzéshez. Az értékelési terveknek valamennyi előirányzott értékelés vonatkozásában pontosan meg kell határozniuk az értékelés célját, időzítését, fő kérdéseit, módszereit, az értékeléshez szükséges adatokat, az értékelés időtartamát és a becsült költségvetését. A terveknek tartalmazniuk kell az értékelések irányításának és az eredmények nyomon



▶ A MONITORINGRÓL ÉS ÉRTÉKELÉSRŐL SZÓLÓ ÚTMUTATÓ DOKUMENTUM

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/wd_2014_en.pdf

követésének, illetve az érdekelt felek és a közvélemény felé történő kommunikációjának módját is. Az irányító hatóságok rendszeresen felülvizsgálják az értékelési terveket, és szükség esetén hozzáigazítják azokat a program vagy a program környezetének esetleges változásaihoz, amennyiben azok új adatok és ismeretek gyűjtését teszik szükségessé.

Az értékelések alulról felfelé irányuló megtervezése hozzá fog járulni ahhoz, hogy azok jobb minőségűek és hasznosabbak legyenek. Ugyanakkor segíteni fog a Bizottságnak abban, hogy az eredményeket összegyűjtse és ismertesse a szakpolitikai döntéshozókkal és a programvezetőkkel. Végezetül pedig elő fogja mozdítani a tényeken alapuló programok és szakpolitikák kidolgozását és végrehajtását.

Az Európai Bizottság által kiadott útmutató dokumentum, amely segíti az irányító hatóságokat az értékelési tervek kidolgozásában, a Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság honlapján érhető el. Az útmutató a hatásértékelések feladat-meghatározásainak kidolgozására, illetve a külső értékelések irányítására vonatkozóan is tartalmaz ajánlásokat. Az Európai Bizottság – észrevételek hozzáfűzése és bevált gyakorlatok megosztása révén – együtt fog működni az irányító hatóságokkal az értékelési tervek minőségének javítása érdekében.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/index.cfm/hu/policy/evaluations/guidance/#1

HÍREK

[HÍREK RÖVIDEN]



AZ ÚJ PROGRAMOZÁSI IDŐSZAK KEZDETE LENGYELORSZÁGBAN

Corina Crețu Maria Wasiak infrastruktúráért és fejlesztésért felelős lengyel miniszterrel közösen február 26-án hivatalosan átadta a kohéziós politika lengyelországi operatív programját. Az ünnepségen a lengyel miniszterelnök, **Ewa Kopacz**, **Elżbieta Bieńkowska** európai biztos, valamint a 16 lengyel régió vezetői is részt vettek.

A mintegy 11 évvel ezelőtti uniós csatlakozása óta az Európai Unió által biztosított források kiemelt szerepet játszottak Lengyelország növekedésében. 2014–2020 között Lengyelország továbbra is az uniós kohéziós politika legnagyobb kedvezményezettje marad. A forrásokból több mint 77,3 milliárd eurónyi támogatást az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Kohéziós Alap és az Európai Szociális Alap biztosít.

A lengyel hatóságok és a Bizottság kiváló együttműködésének köszönhetően mind a 22 operatív programot sikeresen elfogadták február közepéig. Az új időszak új kihívásokat jelent a végrehajtás terén, mivel a források több mint 55%-át mostantól a régiók irányítják. Mindez számos lehetőséget teremt a számukra, hiszen ők tudják legjobban, milyen erősségeik és igényeik vannak, ugyanakkor nagyobb felelősséggel is jár, mert a rendelkezésre álló forrásokat bölcsen kell felhasználni.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu/blog/launching-new-programming-period-poland_en

KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉSI ÚTMUTATÓ FRISSÍTVE

Az Európai Bizottság a közelmúltban közzétette a költség-haszon elemzési útmutató frissített változatát, amelyet minden olyan, a 2014–2020 időszakra vonatkozó projekt esetében kötelező alkalmazni, amely ESB-alapokból származó finanszírozásra pályázik. Az útmutató a 2007–2013 közötti programozási időszak nagyobb projektjeinek előkészítése és értékelése során gyűjtött tapasztalatokon alapul. Célja, hogy gyakorlati ajánlásokat és ágazatspecifikus esettanulmányokat biztosítson a jelentősebb projekteknél részt vevő hatóságok számára és a projektdokumentáció előkészítését végző valamennyi konzulens számára. Az útmutató a projektértékelési folyamatra vonatkozó szabályozási követelményeken és a jelentősebb projekteknél kapcsolatos döntéseken kívül ágazatspecifikus iránymutatásokat is tartalmaz. A kiadványt a milánói ipari tanulmányokkal foglalkozó központ **Davide Sartori** által vezetett csoportja állította össze, létrejöttéhez a **Massimo Florio** professzor által vezetett tudományos testület és a **JASPERS** (<http://www.jaspers-europa-info.org/>) szakértői is hozzájárultak.



▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://europa.eu/wc37t>

▶ A KEDVEZMÉNYEZETTEKNEK SZÓLÓ ÚTMUTATÓ ÚJ KAPCSOLATOKAT TEREMT A TÖBBI UNIÓS FORRÁSSAL

Az Európai Bizottság közelmúltban közzétett, az EU valamennyi hivatalos nyelvén elérhető útmutatója leírja, hogyan lehet hozzáférni az európai strukturális és beruházási alapokhoz, mindezek hogyan alkalmazhatók hatékonyan, valamint hogyan használhatók ki az egyéb eszközökkel és kapcsolódó uniós szakpolitikákkal fennálló komplementaritásai. A dokumentumban feltüntetett hivatkozások közvetlenül a leghasznosabb weboldalakhoz és dokumentumokhoz irányítják a potenciális kedvezményezetteket, így segítve eligazodásukat a világhálón hozzáférhető anyagok útvesztőiben. Ezenkívül egy online ellenőrző lista is a potenciális kedvezményezettek rendelkezésére áll, amelynek segítségével megállapíthatják, melyek a számukra legmegfelelőbb finanszírozási források.

▶ **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
22 nyelven érhető el.
<http://europa.eu/cn47JG>



▶ OPEN DAYS 2015 ELINDULT A RÉGIÓK ÉS VÁROSOK EURÓPAI HETE

A 13. OPEN DAYS napokat október 12–15. között rendezik meg Brüsszelben. A rendezvénysorozat idei jelmondata: „**Európa régiói és városai: a beruházások és a növekedés partnerei**”. Az eseményre júliustól lehet regisztrálni.



▶ **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
http://ec.europa.eu/regional_policy/opendays/od2015/



▶ Maroš Šefčovič energiaügyi biztos ismerteti az energiacsomagot az Európai Parlamentben február 25-én.

▶ A KOHÉZIÓS POLITIKAHOZZÁJÁRUL AZ ENERGIAUNIÓ STRATÉGIÁJÁHOZ

A stabil és alkalmazkodóképes energiaunió és az előretékinthető éghajlat-politika keretstratégiáját 2015. február 25-én fogadta el az Európai Bizottság. A stratégia célja az energiafüggőség csökkentése, az energia határok közötti szabad áramlásának ösztönzése, az energiahatékonyság fellendítése és a karbonszegény gazdaságra való áttérés támogatása.

A kohéziós politika jelentős szerepet fog játszani az energiaunió hatékony megvalósításában olyan projekteken keresztül, amelyek valódi előnyökkel járnak a polgárok számára. 2014–2020 között 38 milliárd eurónyi támogatás fog jutni a karbonszegény gazdaságnak a kohéziós politika révén (kétszer annyi, mint az előző finanszírozási időszakban). Ez segítséget nyújt a tagállamoknak, régióknak, helyi önkormányzatoknak és településeknek, hogy végrehajtsák azokat a beruházásokat, amelyekre nagyon nagy szükség van az épületek energiahatékonysága, a megújuló energiaforrások, az intelligens energiahálózatok vagy a fenntartható városi közlekedés terén.

Az energiaunió néhány főbb célkitűzésével összhangban ezért a beruházások hozzá fognak járulni a költséges energiaimport visszaszorításához, az energiaforrások diverzifikálásához, az energiaszegénység kezeléséhez, a kibocsátás csökkentéséhez, valamint új munkahelyek létrejöttéhez és a kis- és középvállalkozások támogatásához.

▶ **TOVÁBBI INFORMÁCIÓ**
<http://ec.europa.eu/priorities/energy-union/>



▶ ÉSZTORSZÁG

▶ ÉSZTORSZÁG ÉLEN JÁR A FEJLETT ELEKTRONIKUS SZOLGÁLTATÁSOK TERÉN

Észtországban az egyik legfejlettebb e-társadalom van kialakulóban a világon. Legújabb innovációja az elektronikus ügyintézési engedély az észtt állampolgársággal nem rendelkezők számára. Észtország e-kormányzati infrastruktúrájának nagy része az Európai Regionális Fejlesztési Alap jóvoltából valósult meg.

Az észtt elektronikus szolgáltatások már eddig is nagy sajtóvisszhangot kaptak a nemzetközi médiában. A CNN szerint Észtország olyan digitális nemzet, amelyet táblagépekről és okostelefonokról irányítanak. A BBC a „papír nélküli és online kormányzati szolgáltatások” országának, a *Le Monde* „cybersentinelle de l’Occident”-nek, azaz a nyugat számítástechnikai őrszemének nevezte Észtországot. A *Wall Street Journal* és a *Times of India* is átfogóan cikkezett a témáról az „Electronic ID Would Allow a Digital Life Without a Physical Presence” (Az elektronikus azonosító fizikai jelenlét helyett digitális jelenlétet szavatol) és a „Digital ügyintézési clicks with Indian entrepreneurs” (Az indiai munkavállalók digitálisan igényelhetnek ügyintézési engedélyt) címmel.

Az elmúlt tíz évben Észtország vezető szerepet vállalt az internetalapú szolgáltatások biztosításában a polgárai számára. Következésképpen Észtország állampolgárai napjainkban átfogó elektronikus köz- és magánszolgáltatásokat használhatnak az egészségügytől kezdve a választásokon keresztül a személyi jövedelemadó bevallásáig. Az észttországi

szakértők világszerte számos meghívást kapnak más kormányoktól, hogy elmondják, hogyan történhetett meg ez a csoda.

A digitális fejlődés az előrelátó kormányzat, a proaktív ikt-ágazat, a technológiában jártas lakosság partnerségével és az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával valósult meg. Az alapnak köszönhetően sikerült az informatikai infrastruktúrát, a hálózatokat és az online szolgáltatások használatához szükséges alkalmazásokat kiépíteni.

Elektronikus Észtország

Az elektronikus Észtország (angolul: E-stonia) elnevezést azzal érdemelte ki Észtország, hogy a vezeték nélküli internet lefedettsége az egész országra kiterjed, és az erdős területeken is használható. A háztartások 71%-a rendelkezik internetes hozzáféréssel, és a gyors vezeték nélküli internet több mint 1 100 nyilvános helyen elérhető. Az összes észtt iskolában van internet-hozzáférés.

A 16–74 év közötti lakosság 77%-a használja az internetet. A polgárok magabiztosan tudják intézni ügyeiket az elektronikus választási, adózási, rendőrségi, egészségügyi, bankolási és iskolai szolgáltatásokon keresztül.

A digitális hozzáférés normává vált. 2012-ben a jövedelemadó-bevallások több mint 94%-át az elektronikus adózási

Skupni stroški:
163 000 000 EUR
EU-hozzájárulás:
63 000 000 EUR



▶ Az észtlnök, Thomas Hendrik Ilves átadta az egyik első elektronikus személyazonosító igazolványt Barack Obamának, az Amerikai Egyesült Államok elnökének a közelmúltbéli tallinni látogatása alkalmából.

rendszeren keresztül nyújtották be. A banki tranzakciók 98%-a interneten keresztül zajlik.

„A polgárok gyakorlatilag bármit, akár még a válást is elintézhetik interneten keresztül. A házasságkötéshez azért még mindig szükség van a papíralapú ügyintézésre” – mondja tréfálkozva az állandó észtl uniós képviselő digitális ügyekkel foglalkozó tanácsadójának egyike.

Elektronikus személyazonosító igazolvány

Észtország lakosságának mintegy 90%-a, azaz 1,1 millióan rendelkeznek elektronikus személyazonosító igazolvánnyal személyazonosító okmányként, ami az Európai Unióban úti okmányként is szolgál.

A kártyába ültetett chip tartalmazza a személyes adatokat, és digitális azonosítóként funkcionál az online szolgáltatások használata közben. A személyazonosító igazolvány mellett az állampolgárok a mobiltelefonjukat is használhatják azonosításhoz az internetes szolgáltatások igénybevételekor.

Oktatás és egészségügy

2010 januárjában Észtország bevezette az egészségügyi tájékoztató rendszert, amelyben a személyazonosító igazolvány

használatával minden állampolgár megtekintheti a saját digitális kórtörténetét. A gyógyszerek kiváltásához nincs szükség receptre. Az orvos elektronikus receptet állít ki, amely bármely gyógyszertárban kiváltható az igazolvány használatával.

Az elektronikus iskolai alkalmazás segítségével a szülők megtekinthetik gyermekük jegyeit és házi feladatát. A vizsgaeredmények szintén interneten keresztül, az állami oktatási portálon érhetőek el. Az egyetemi jelentkezések is az államilag fenntartott internetalapú rendszeren keresztül nyújthatók be.

Elektronikus választások

2005 óta minden észtl állampolgár interneten keresztül (a személyazonosító igazolvány vagy a mobilos azonosító használatával) is leadhatja szavazatát (akár otthonról, akár külföldről). A márciusi parlamenti választások során a szavazók 30,5%-a használta az elektronikus szavazatleadási rendszert.

Elektronikus ügyintézés vállalkozásoknak

A vállalkozók közvetlenül a személyi számítógépükéről is létre tudják hozni vállalkozásukat. A vállalkozások mindössze 18 perc alatt elindíthatók és bejegyeztethetők az elektronikus ügyintézés szolgáltató portál segítségével, ami a belga, portugál, litván és finn személyazonosító igazolványokat is felismeri, és ez a kör a jövőben további okmányokkal bővül.

Elektronikus ügyintézési engedély külföldiek számára

Észtország egyedülálló és modern, az ügyintézési engedélyek kibocsátására irányuló projektjének köszönhetően 2015-től az elektronikus használható szolgáltatások köre a külföldiekre is kiterjed. A nem észtországi lakosok mostantól digitális ügyintézési engedélyt is igényelhetnek az elektronikus köz- és magánszolgáltatásokkal kapcsolatos ügyek intézéséhez és az észtországi vállalkozások működéséhez. Az engedély nem keletkeztet tartózkodási jogokat, és nem használható fizikai azonosító igazolványként vagy úti okmányként. 2020-ig évente mintegy 300-500 ezer eurót fognak az elektronikus ügyintézési engedéllyel foglalkozó programra fordítani.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
<https://e-estonia.com/>

Teljes összeg:
485 000 EUR
EU-hozzájárulás:
193 000 EUR

▶ MEGÚJULÓ ENERGIA A TENGERBŐL

A dél-svédországi partok mentén megvalósuló kutatási projekt igazolta, hogy a tengerfenéken található tápanyagok és az üzemi haltermelésből származó hulladékok értékes bioüzemanyaggá alakíthatók.

A „Biogáz – új energiahordozó a tenger mélyéről” projekt részeként Kalmar megyei tudósok azt vizsgálták, hogy a part menti tengerfenéken található különböző anyagokból készített biogáz milyen környezeti és gazdasági potenciállal bír. Elsősorban arra keresték a választ, hogy a nád, alga, kagylók és halak alkotta salakanyagokból milyen mértékben állítható elő metángáz, és milyen feltételek szükségesek a megújuló biogáz előállításához.

A kutatás megállapította, hogy a legjobb eredményeket egy helyi halfeldolgozó üzemből származó halhulladékkal érték el, és hogy az előállított biogáz minősége hasonló volt a tradicionális anyagokból, például trágyából vagy szennyvízből előállított biogázéhoz.

A 2013-ban lezárult négyéves projekt a teljes hasznosulási láncot vizsgálta az aljzatról származó anyagok gyűjtésétől a kitermelésnek a tápanyagok körforgására és a tengeri környezetre gyakorolt hatásáig. A tudósok megállapították, hogy a tengeri tápanyagok használata nemcsak értékes bioüzemanyagot eredményezett, hanem egyúttal csökkentette a tengerekben található felesleges tápanyag-mennyiség szintjét. A Balti-tengert valóban túlzott tápanyagtartalom jellemzi, ami alacsony oxigénszintet eredményezhet a tengerekben. Az alacsony oxigénszint a vízi állatok (halak, rákok, kagylók) pusztulásához vezet. A tengeri erőforrások biogázként történő hasznosítása révén a szükségtelen mennyiségű tápanyag jelentős része eltávolítható a tengerekből.

A járművek (személy- és tehergépjárművek) biogáz-felhasználásának növekedése hozzájárul az ÜHG-kibocsátás csökkentéséhez, emellett kulcsfontosságú Kalmar megye számára, hogy 2030-ig teljesítse a fosszilis tüzelőanyag használatának

felszámolására irányuló célját. A megye szén-dioxid-kibocsátásának kétharmadát a benzin- és dízelüzemű berendezések használata okozza. A biogáz égése során nem keletkezik széndioxid (mint a fosszilis tüzelőanyagok esetében), ami miatt a biogáz környezetbarát tüzelőanyagnak minősül. Az országban elérhető háztartási hulladékból, trágyából és szennyvíziszapból előállított biogáz azonban csak a gépjárművek tizedéhez biztosítana elegendő üzemanyagot. A tengeri erőforrások kitermelését tehát környezeti és gazdasági megfontolások is indokolják.

A biogáz-felhasználás növekedésével a helyiek új munkalehetőségekhez juthatnak, ha az alapanyag kitermeléséhez és a gáz előállításához új termékekre és szolgáltatásokra van szükség. A halhulladék teljes körű feldolgozása jelenleg is zajlik. A hulladékot egy vezetéken keresztül juttatják a lucernai halfeldolgozó üzembe, ahol biogázt állítanak elő.

Az üzemben további technikai fejlesztésekre van szükség a nád, alga és kagylók gazdaságos és teljes körű feldolgozásához, amihez új projektek, többek között a SEAFARM (alga-feldolgozás) és a AQUATECH (kagylófeldolgozás) bizonyultak alkalmasnak.

„A tengeri erőforrások biogáz-előállításához való felhasználása növeli a megújuló energiák előállítását, miközben csökkenti az éghajlatra gyakorolt hatást. Ugyanakkor további technológiai fejlesztésekre van szükség, hogy az ilyen erőforrásokat teljes körűen felhasználhassuk, és gazdaságosan legyenek alkalmazhatók a biogáz előállításához” – mondta **Henrik Blomberg**, a „Småland és a szigetek” operatív program igazgatója.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.rfkl.se/biogas-hav

▶ EURÓPAI TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

▶ KULTURÁLIS ÚTVONAL FEJLESZTÉSE MAGYARORSZÁG ÉS SZLOVÉNIA KÖZÖTT



Teljes összeg:
1 435 000 EUR
EU-hozzájárulás:
1 187 000 EUR

Tours-i Szent Márton zarándokutai nyomán új kulturális útvonal épült Szlovénia és Magyarország között. Egy európai zarándokút első állomásaként megépült új útvonal határon átnyúló turisztikai célállomás lehet az érdeklődők számára.

A Tours püspökévé választott Szent Márton a 4. században élt, és egyike napjaink legünnepeltebb keresztény szentjeinek. A mai Szombathelyen született, felnőttkora nagy részét azonban Franciaországban töltötte. Úgy tartják, hogy spirituális „hidat” teremt Európa-szerte.

A „Via Savaria” projekt keretében sikerült megépíteni a franciaországi Tours-ig vezető nagy európai kulturális útvonal első 400 km-es szakaszát Szlovénia és Magyarország között.

A projektet egy 2005. évi tanácsi nyilatkozat ihlette. E szerint a Szombathelyet Tours-ral összekötő utat európai kulturális útvonallá kell minősíteni, amely páratlan műemlékeken keresztül mutatná be Európa legnépszerűbb szentjének életét és munkásságát.

Tours-i Szent Márton Kr. u. 316-ban született a pannóniai Savariában, a mai Szombathely városában. Alakja a kölcsönös megértés példaképévé vált. 2016 során egész Európában ünnepségsorozattal emlékeznek meg róla.

A Via Savaria projekt 2009-ben, Szombathelyen indult, és célja, hogy három országon keresztül mutassa be a zarándok szent életét. A projekt elnyerte a szlovén és a magyar kormány támogatását, amelyek az útvonalat turisztikai látványosságként kívánják népszerűsíteni. Az útvonal mentén található települések és azok főbb érdekelt felei is csatlakoztak a projekthez, ami így immár 15 (kilenc szlovéniai és hat magyarországi) együttműködési partnert számlál.

A projekt elsődleges célja, hogy a közös kulturális-turisztikai kezdeményezés révén támogassa a magyar-szlovén határ régió fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődését, ami kedvező hatással lenne a helyi gazdasági fejlődésre.

A „Via Savaria” projekt végrehajtása révén Szombathely (Magyarország) és Zreče (Szlovénia) között megépült a nagy európai kulturális útvonal első 400 km-es szakasza (a Szombathelytől Tours-ig tartó teljes szakasz hossza 2 500 km).

A projekt részeként tudományos kutatásokat folytattak Tours-i Szent Márton életéről és munkásságáról, valamint az útvonalat övező természeti és kulturális örökségről. A kutatómunka eredményeként 38, tájékoztató táblákkal, asztalokkal és padokkal felszerelt pihenő épült. A pihenőkön kívül információs pontok, bor- és kulináris központok, valamint egy kulturális központ és egy élménypark is létesült.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ
www.viasanctimartini.eu

2015-ÖS ESEMÉNYNAPTÁR**ÁPRILIS 27–28.**

_Brüsszel (BE)

„GROW your REGION”:
intelligens specializáció
és gazdasági átalakulás
a klaszterek révén

JÚNIUS 2.

_Brüsszel (BE)

CITIES fórum

JÚNIUS 15–16.

_Jūrmala (LV)

6. éves fórum a balti-
tengeri régió uniós
stratégiájáról

OKTÓBER 12–15.

_Brüsszel (BE)

OPEN DAYS: A régiók és
a városok 13. európai hete

OKTÓBER 13.

_Brüsszel (BE)

RegioStars ünnepség

Ezekről a rendezvényekről további információ
található az Inforegio webhelyen:

http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/newsroom/events/

KAPCSOLAT- TARTÁS

 http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/

 https://twitter.com/@EU_Regional

 www.yammer.com/regionetwork
DG REGIO együttműködési platform

 www.flickr.com/euregional

 Iratkozzon fel „REGIOFLASH” hírlevelünkre!
www.inforegiodoc.eu

 www.twitter.com/CorinaCretuEU



Kiadóhivatal

Európai Bizottság,
Regionális és Várospolitikai Főigazgatóság
Kommunikáció – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Bruxelles
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/hu/

